

BOMBA SUARDĖ JUNG.
VALSTYBIŲ KONSULA-
TĄ

Gibraltar — Jung. Vals-tybių konsulas praneša, kad Malagoj einant krui-niams mūšiams, iš sukilė-lių orlaivio mesta bomba suardė konsulato rūmus. Rūmai buvo uždaryti nuo rugsėjo 20 d., 1936 m., to-dėl nė vieno žmogaus ne-sužeidė.

Raudonieji taip pat mē-tė bombas iš orlaivių arti Algeciras viešbučio iš kur, sakoma, gen. Gonzulo Quipeo de Llano vedė of-fensyvą prieš raudonuo-sius. Gen. Quipeo de Llano 20,000 vadovaujama ka-riuomenė smarkiai triuš-kinio raudonųjų valdžios pozicijas arti Marbella, kuris yra 30 mylių į piet-vakarius nuo Malaga.

LAUKAIČIŲ TRIJUKĖ
APKRIKŠTJO LIETU-
VIŲ BAZNYČIOJE

Norwood, Mass. — Sek-madienį, sausio 17 d. š. m., šv. Jurgio lietuvių par-baznyčioje, kleb. kun. S. P. Knežiš apkrikštijo pp. Juozo ir Marijonos (Ivoš-kaitės) Laukaičių tris du-kreles (trijukes), gimu-sias spalio 18 d., 1936 m., vardais: Marijona, Rožė ir Joana.

Krikšto tėvais buvo šie asmenys: pp. Viktoras Ba-bilas ir Marg. Stašytė, Pranas Keršys ir Elzbieta Tumaite, Pranas Jankaus-kas ir Helen Stuart.

Pp. Laukaičiai apsigvedę gyvena Canton, Mass. p. Laukaitienės tėvų namuo-se ir susilaukė sūnaus. Prieš padidėsiant šeimai, pp. Laukaičiai persikėlė gyventi į Stoughtoną, kur ir dabar gyvena adresu: 546 Pearl St. Sūnus Juo-zukas dabar yra 21 mėne-sio amžiaus ir turi tris se-sutes.

Šis įvykis sudarė nema-žą sensaciją, ypač anglų spauda apie tai plačiai ra-šė ir teberašo. Bostono anglų dienraščių raporte-riai sužinoję, kad pp. Lau-kaičių dukrelės krikštija-mos Norwoode lietuvių baznyčioje, pasiuntė spe-cialius reporterius ir foto-grafus, tik jie suvėlavo, nes kai kas jiems netiks-liai informavo arba jie ne-suprato. Atvažiavę į Nor-woodą ieškojo Lutheran Church ir nesurado. Tik vėliau jie surado, kad tai buvo Lietuvių baznyčioje.

Krikštynų bankietas į-vyko svetainėje, Canton, Mass.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKO
LAIVAKORČIŲ

AGENTŲRA-

GREITAS
PATARNAVIMAS
GERIAUSI
LAIVAI366 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
TEL. SOUTH BOSTON 2680.

Katalikas, kurs neremia katali-kiškos spaudos, neturi teisės va-dintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

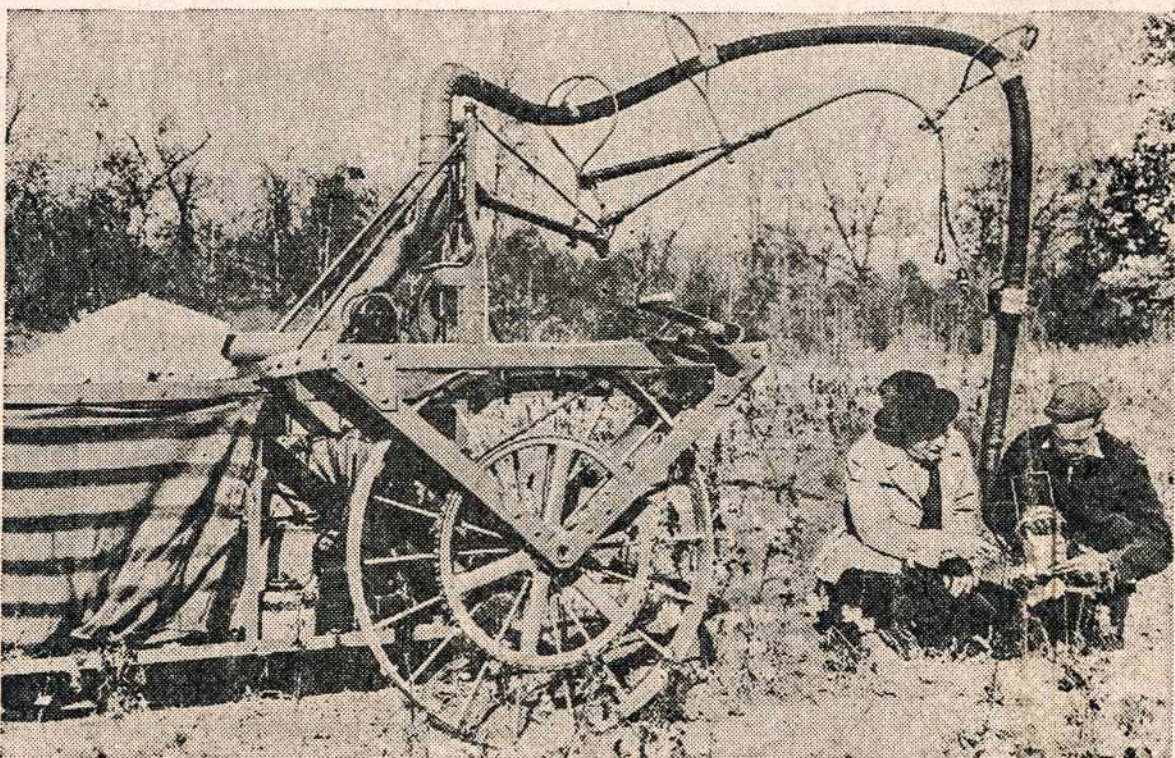
EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), SAUSIO (January) 19 D., 1937 M., No. 5.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Pietinėse valstybėse laukuose vatą daugiausiai rinkdavo juodukai. Jie gaudavo vergišką atlyginimą. Bet dabar jie nei to negaus, nes vienas ūkinin-kas, turįs ūkį arti Memphis išrado mašiną vatai rinkti nuo laukų. Toji maši-na surenka du kart daugiau vatos, negu žmogus gali surinkti.

Lietuvos Katalikų Veikimo Centro Konferencija

(Anglų spaudoje buvo ži-nių, o tas žinias persispaus-dino ir visi lietuvių laikraš-čiai, žinoma, laisvamanių socialistai su pridedkais, kad Katalikų Veikimo Kon-ferencijoje priimta rezoliuci-ja dėl parapijų ir kunigų žemių. Iš atėjusių Lietuvos laikraščių sužinojome, kad K. V. C. konferencijoje dr. Ma-ceina skaitė paskaitą apie socialį teisingumą ir dėl to paskaitos kilo karštų disku-sijų. Priimta keletas rezoliu-cių, bet tik visai šioje dvasioje, negu kad padavę Reuterio žinių agentūra. Čia trumpai paduosime iš "M. L." ir "XX Amžiaus" apie K. V. C. konferenciją. Red.)

Gruodžio 29 d. Kaune, a-teitininkų salėje, susirin-ko posėdžio metinė KVC konferencija. Ją malda a-tidarė dv. vadas kan. P. Dogelis, o kalbėjo vietoj susirgusio pirm. J. E. vysk. T. Matulionio I vice-pirm. prof. Pr. Dovydaitis, savo kalboj, tarp kitko pa-žymėjęs, kad kat. akcijoj didžiausias vaidmuo tenka pasaulininkams.

Katalikams ne visvien, kokia bus tauta ir val-sitybė: ji turi būti Dievui priimtina.

Be Dievo palaimos tauta negalės išsilaikyti.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti visi Ekscel. Vys-kupai, į darbo prezidiumą — kan. V. Butvila iš Pa-nevėžio, p-lė Rogalskytė iš Kauno ir A. Staugaitis iš Marijampolės; į sekreto-riatą — stud. P. Ožalas ir amerikietis stud. p-lė Ma-telytė. Į rezoliucijų suma-nymų komisiją buvo iš-rinkti kun. V. Byla, kun. Adomaitis, p. M. Galdikiē-nė, dr. Pr. Dielininkaitis ir redakt. kun. J. Prunskis; į mandatų — Kalakaus-kaš, kun. Jakubauskas ir p. Miškinytė.

Sveikindami konferenci-ją Ganytojai nurodė tuos pavojus, kurie gresia kat. akcijai svetur ir mūsų krašte. J. E. vysk. Stau-gaitis pažymėjo, kad da-bar kova prieš Dievą vedama jau organizuotai.

Visi žino, kas darosi Ispa-nijoje ir Meksikoje, žiūrėki-me, kad to nebūtų ir Lie-tuvoje. Katalikai visuomet turi būti Dievo malonėje ir rūpintis jos neprarasti.

J. E. Vysk. Kukta nuro-dė, kad katalikų bei mūsų tėvynėje gresia pavojus ne tik iš bolševikų slapto vei-kimo, bet ir iš

netikro apsimetusiuju ("erzac") katalikiškumo. Tai yra tie, kurie, nors ir vadinas katalikais, bet gyvena nekatalikiškai. O reikia neužmiršti, sako Ganytojas, kad blogi pa-vyzdžiai labiau veikia, ne-gu geri.

J. E. vysk. M. Reinys priminė šv. Tėvo Kūčių dieną paskelbtus viso pa-saulio katalikams žodžius, — kad visi turi dirbti kat. akcijos darbą ir kad taika bus įgyvendinta tik tada, kai bus įvykdytas ir individualinis (atskirų žmonių), ir socialinis (visos visuomenės, gru-pių) teisingumas.

J. E. vysk. P. Būčys linkė-jo kat. veikėjams sulaukti našaus darbo vaisiaus, o visai tautai Dievo palai-mos. J. E. Arkiv. Metropolito vardu pasveikino kan. P. Dogelis, vysk. Paltaro-ko — kun. Sušinskas ir vysk. Karoso — kun. Ado-maitis, Vysk. Matulionis ir daugelis kitų atsiuntę sveikinimus raštu.

Konferencija nutarė pa-siūsti sveikinimą šv. Tė-vui.

Pasiūsti jį įgaliojo vysk. Būčis ir prof. Dovydaitis.

11 val. Įgulos baznyčioje konf. dalyviai išklaušė pa-maldų, kurias atlaikė ir palaimino šv. Sakramen-tu kan. P. Dogelis. Pamok-slą pasakė vysk. P. Būčys.

Konferencijoje buv-o skaitytos trys aktualios katalikams spiginančiais klausimais paskaitos: dr. A. Maceinos apie Socialinį kat. teisingumą, vysk. M. Reinio — Bedievybės pa-vojus Kat. Akcijoje, ir dr.

Pr. Dielininkaičio — Nau-juosius kat. socialinius są-jūdžius.

J. E. Vysk. Reinys nu-rodė, kad katalikams pa-vojai gresia ne tik iš bol-ševizmo, slenkančio iš ry-tų, bet taip pat iš Vak. Europoje kylančio neopa-gonizmo ir blogų pačių ka-talikų pavyzdžių.

Dr. Maceina savo pa-skaitytoje plačiau palietė so-cialinį klausimą. Ypač aš-triai socialinio teisingumo reikalingumą iškėlė dr. Maceina, pažymėdamas, kad jau pats metas kata-likams daryti visą eilę ra-dikalių reformų. Neboji-mas laiko reikalavimų, delsimas, tūpčiojimas vie-toje, gali nuvesti tais ke-liais, kuriais šiandien nu-ėjo Ispanija, — būtent, kad katalikiškiausioj šaly taip be gailėsčio žudomi žmonės.

Paskaitos sukėlė gyvų ir karštų diskusijų. Kai ku-rie iš kalbėtojų nurodė, kad Lietuvoj tokios dide-lės soc. neteisybės nėra, kad blogų kai keno pavyz-džių negalima versti pa-čiai Kat. Bažnyčiai, kad čia kai kurios bažnyčios ne tik neturi puošnių baž-nytinių drabužių, bet ir nē auksinių kielikų švenčiaus-iajam laikyti; kunigai ya-ria blogiau aprūpinti už daugelį valdininkų arba šiaip inteligentų žmonių, kurių kažin ar atsirastų tokiomis sąlygomis dirbti, kaip jie dirba, etc.

Atėjus rinkimams į vyr. valdybą, buvo pasiūlyti du kandidatų sąrašai. Senoji vyr. valdyba siūlė tokį:

vysk. Matulionis, prof. Do-vydaitis, dr. Dielininkai-tis, kun. dr. Ūsoris, O. La-banauskaitė ir dr. A. Ma-ceina, o iš pačios konfe-rencijos dalyvių buvo pa-siūlytas toks antrasis są-rašas: prof. Pakštas, prof. Dovydaitis, Labanauskai-tė, dr. Dielininkaitis, dr. A. Maceina ir A. Valaitis (pav. kų vyrų pirm.). Dau-gumu balsų buvo išrinkti

Iš Auto Darbininkų Streiko

ŠV. TĖVAS VĖL PLA-
NUOJĄ KALBĖTI PER
RADIO

Vatikanas — Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI, pasi-jutęs kiek stipresnis ir ne-bejausdamas taip didelių skausmų, pareiškė, kad jis kalbėsias per radio pasku-tiniojo 33-jo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso, Maniloy, vasario 7 dienoje.

KUNIGAS SUTAIKĖ
DARBININKUS SU
DARBDAVIAIS

Brunswick, Me. — Sau-sio 18 d. — Cabat Mill 600 darbininkų buvo išėję į streiką dėlto, kad kompa-nijos viršininkai juos ver-tė operuoti 40 mašinų vie-toj 20. Streikas tęsėsi per dvi savaites ir nesimatė galo, nes darbininkai su darbdaviais negalėjo susi-tarti.

Kun. Andre, St. John's par. klebonas pasisiūlė tarpininkauti. Kun. Andre, padedant federaliam kon-siliatoriui ir valstybės darbo komisijonieriui, su-vedė darbininkų unijos viršininkus su darbdaviais į konferenciją. Konferen-cija pair. Bet kun. An-dre nenuleido rankų. Jis antrą kartą sušaukė kon-ferenciją. Šį kartą susita-rė ir streiką užbaigė.

Kun. Andre visą laiką darbininkams vadovavo.

100 ŽUVO DEGANČIAME
TRAUKINYJE

Canton, Kinija — Can-ton - Hongkong trauki-niuose kilo gaisras. Sude-gė traukiniai ir juose bu-vę apie 100 pasažierių. Ap-skaiciuojama, kad apie 50 sužeista; 85 pasažieriai sudegė taip, kad jau nebu-vo galima pažinti. Gaisras kilo įvykus eksplozijai traukinyje.

į vyr. valdybą II sąrašo kandidatai (nusvėrė apie 10 balsų daugiau). Šiai kadencijai į vyr. valdybą paskirti yra šie: prof. kan. Pr. Kuraitis, A. Sereikytė, kun. V. Mieleška, gyd. J. Balčiūnas, dr. Skrupskelis ir dr. Leimonas, bet vietoj pasitraukusios A. Sereiky-tės Ark. Metropolitas pa-skyrė M. Galdikienę; dv. vadu paskirtas kan. P. Dogelis.

Konferencija buvo baig-ta išpūdinga prof. Pakšto kalba, kurioj prelegentas pasidžiaugė konferencijos darbais, pažymėdamas, kad tie, kurie gatvė kat. veikėjus kritikuos, tegali jiems tik pavydėti, kad jie neturi tokios įdomios kon-ferencijos.

Paskum dalyviai sukal-bėjo maldą ir sugiedojo tautos himną.

RIAUSĖS ONTARIO
KALĖJIME

150 Kalinių Pabėgo

Guelph, Ontario, Kana-da — Sekmadienį, sausio 17 d. Ontario reformato-rijoje įvyko kalinių riaušės, kurių laike apie 150 ka-linių pabėgo iš kalėjimo. Kaliniai panaudojo ugnį ir rakandų dalis riaušėse. Nuostolių padarė apie \$200, 000.00. Riaušės mal-sinti buvo atvykus provin-cijos ir miesto 100 polici-ninkų, kuriems kartu su kalėjimo sargais šiaip taip pavyko numalšinti. Riau-šės kilo dėl netinkamo maisto.

PREZIDENTO INAGU-
RACIJA

Washington, D. C. —

Trečiadienį, sausio 20 d. į-vyks prez. Roosevelt inaguracija. Ligšiol presiden-to inaguracijos įvykdavo kovo 4 dieną, bet tai Kon-gresas pakeitė. Taigi prez. Roosevelt buvo paskutinis prezidentas, kurio inagu-racija įvyko kovo 4 d. ir pirmutinis prezidentas, kurio inaguracija įvyks sausio 20 d.

ITALIJA - VOKIETIJA
NORI BAIGTI ISPANI-
JOS KARĄ

Roma — Mussolini turė-jo pasikalbėjimą su Vokie-tijos gen. pulk. Goering a-pie Ispanijos civilį karą. I-talija ir Vokietija pagei-dauja, kad gen. Franco, kuris dabar turįs pakan-kamą skaičių kariuome-nės, kuogreičiausiai su-triuškintų raudonųjų frontą Madride.

Italija ir Vokietija neat-sisako nuo pagalbos gen. Franco, bet jei jis užtęs karą su raudonaisiais, tai šios valstybės turės kartu su kitomis valstybėmis pasisakyti prieš siuntimą laisvanorių ir karo ginklų ir amunicijos.

Taigi galimas daiktas, kad dabar gen. Franco pa-darys nulemiantį žygį.

Italijos diktatorius ir Vokietijos generolas pa-reiškė, kad juodvi nesiekia savintis Ispanijos teritori-jų. Ispanijos sukilėlius re-mia tik tais sumetimais, kad ten neišgalėtų bolševizmas.

Katalikiškų Draugijų, Kuopų
Ir Veikėjų Dėmesiui!

A. L. R. K. Naujosios Anglijos Seimelis įvyks va-sario 22 d., 1937 m., šv. Kazimiero parapijos salėje, 41 Providence St., Worcester, Mass. Prašome gerb. draugijų, kuopų ir veikėjų išrinkti atstovus į seimelį ir pagaminti įnešimus.

L. R. K. F. N. A. Apskričio Valdyba:

Kun. Pr. V. Strakauskas, Dvasios Vadas,
A. Zaveckas, Pirmininkas,
B. Jakutis, Sekretorius.

Published every
Tuesday and Friday
366 W. Broadway
South Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVOS VYČIŲ VAKARAS GRAŽIAI PRAEJO

Sekmadienį, sausio 17 d. š. m., 7:30 val. vakare, šv. Petro par. salėje, W. 5th St., So. Bostone įvyko L. Vyčių Vajaus vakaras. Publikos susirinko pusėtinai. Publika buvo nusiteikusi gana patriotiškai ir visą vakaro programos eigą sekė su visu susikaupimu.

Vakaro programą atidarė L. Vyčių 17 Algirdo kp. pirm. Pr. Razvadauskas. Taręs įžanginį žodį persitė vakaro vedėju J. Kumpą.

Pirmas kalbėtojas, mūsų išeivijos vadas kun. K. Urbonavičius gana gražiai apibūdino Vyčių įsikūrimą prieš 25 m. ir nupasakojo visą eigą ligi šių dienų.

Antras kalbėjo dr. E. Valiackas, vietinis profesionalas, kuris savo nuosirdžioje kalboje ragino neorganizuotą jaunimą dėtis prie L. Vyčių.

Trečias kalbėtojas kun. V. Puidokas iš Westfieldo liet. par. klebonas ir L. Vyčių N. A. A. Dvasios Vadas pasakė energingai patriotišką kalbą, sustiprindamas L. Vyčių dvasią ir reikšdamas savo linkėjimus Vyčiams So. Bostone ir kitur dirbti kilnų Lietuvybės darbą.

Pranešimą apie basket ball padarė sport. studentas Grendelis.

Muzikale programos dalį išpildė dainomis ir muzika šie asmenys: dviem at-

vėjais dainavo gražias daineles p-lės Pr. Karlonaitė, O. Petrušytė, M. Matuzaitė, G. Zovytė. Trio — dainavo — Pr. Razvadauskas, p-lė Grendelytė ir J. Varnas. Dueta — dainavo p-lė Grendelytė ir Pr. Razvadauskas. Solo — J. Varnas. Panelė Masiulytė skambino piano solo dviem atvėjais ir akomponavo dainininkams. Piano solo paskambino vytiš Vervečka. Akordian armoniką sugrojo net keturis dalykėlius p. Soibeskis.

Lietuvos himną sugiedojo visai publikai, susirinkusieji išsiskirstė apie 10 val. vakare.

Publika skirstėsi pakilusi ūpu ir reiškė Lietuvos Vyčiams simpatijas už taip gražų vakarėlį.

Svečių tarpe matėsi klebonas kun. Pr. Virmauskis, įvairių draugijų tūzai, buvo net iš Lynn'o, Worcesterio ir kitur. Rap.

LDS 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sausio 28 d. šv. Petro par. salėje ant 7-tos gat. 7:30 val. vakare įvyks LDS 1-mos kp. metinis susirinkimas. Kviečiame visus narius skaitlingai dalyvauti. Taipgi primename, kad nariai užsimokėtumėte savo duokles. Kurie bus atsilikę su duoklėmis, tiems bus sulaikytas organas "Darbininkas".

Valdyba.

DIDYSIS CHORAS

Pereitą penktadienį, šv. Petro par. didysis choras turėjo praktiką ir metinį susirinkimą. Choras mokėsi naujas mišias Velykoms, naujų giesmių ir naujų dainų.

Susirinkimą atidarė pirm. A. Kiburis malda. Liko visa ta pati valdyba, išskiriant raštininkes. P. lei B. Baronaite pasitraukus, buvo išrinkta p-lė C. Zuloniūtė. Choristai nutarė stropiai rengtis prie sekančių vakarų: Vasario 2, par. salėje, 492 E. 7th St., Milžiniško Kortavimų vakaro, kuriame bus išleista 1 tonas anglų; gražūs Punch set, kurį aukavo laikrodininkas p. J. Dilis ir kiti daigiai.

Vasario 8 dien, privatis vakarėlis. Kovo 21 dieną — Bažnytinis koncertas. Balandžio 11 dieną — Teatras ir Koncertas. Gegužės 7 dieną — šokiai — "May Frolic".

Išrinkus komisijas, choristai pasikalbėjo ir skyrėsi į namus. K.R.

REIKALINGA atvykusi iš Lietuvos prie namų ruošos mergaitė, kuri mokėtų ir virimą. Atlyginimas geras. Atsiųskite: telefonas: Kir. 7093.

PARSIDUODA 8 kambarių namas su centraliniu apšildymu. Namų adresas, 10 — 8th St. Cambridge, Mass. Agentai neatsisaukite. Dėl informacijų šaukite: 6 val. vakare: Mr. Carroll, TRO 0520.

UŽSIBRIEŽĖ VEIKTI

South Boston, Mass. — Sausio 15 d. šv. Petro par. salėje įvyko Marijonų Kolegijos metinis susirinkimas. Nors neperdaugiasiai susirinko narių, bet jame pasireiškė gyvumas. Nutarta šiais metais turėti net tris parengimus — du vakaru ir vieną pikniką. Pikniku rūpintis pavesta pp. J. Zaikiui ir Pineliui.

I K. Federacijos 3-čią skyrių atstovais išrinkta: M. Kilmonitūtė ir p. Barauskienė.

Šiems metams išrinkta nauja valdyba iš šių asmenų: A. Peldžius — pirmininkas; M. Kilmonitūtė — vice - pirm., p-lė Šmigelskiūtė — prot. rašt., J. Zaikis — ižd., kasos globėjai — K. Vosylienė ir E. Pinelienė, maršalka — A. Majauskaitė. Organizatorės — M. Kilmonitūtė ir A. Majauskaitė. Rap.

KRIKŠTAS

Sausio 17 d., tapo pakrikštyta dukterė Jono-Jadvygos (Lebežinskaitės) Cvilikų vardu Marijona Alena.

Sausio 16 d., miesto ligoninėje, mirė, ilgai sirgęs Inocentas Bakšys, 50 metų, gyv. 80 G St., So. Bostone. Jis paėjo iš Daugų parapijos. Amerikoje pra-

gyveno per 30 metų. Jo moteris yra mirusi trys metai atgal. Paliko brolių. Laidojamas sausio 19 d. 9 val. ryte, iš šv. Petro bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose.

LANKĖSI KLEBONIJOJ

Sausio 16 d., gerb. skulptorius Rimša atsilankė su vizita į šv. Petro par. kleboniją.

Gerb. svečias aiškina, kad Dr. Kapočius, p. Jenkins, adv. Bagočius ir kiti raginę ir kvietę jį atvažiuoti čionai ir padaryti parodą. Tai jis ir paklausęs — atvažiavęs, nors buvęs nusistatęs jau grįžti Lietuvon.

Dabar, kad jau atvažiavęs, būsiąs čia mėnesį. Sutversias parodos komitetą, atspausdinsias parodos katalogą, ir prirengsias 2 savaitėm parodą su programomis International Institute, Bostone.

Kun. Virmauskis patarė p. skulptoriui, apart tos parodos, padaryti dar vieną parodą South Bostone, lietuviams. Čia galėtų visi Naujos Anglijos lietuviai turėti malonumų ir sukelti p. skulptoriui kapitalo. Bostone paroda bus tik parinktiems: profesionalams, menininkams, sve-

A. L. R. K. FEDERACIJOS 3 SKYRIAUS, BOSTON, MASS. FINANSINĖ ATSKAITA 1936 METŲ

Pajamos —

Narių Mokesniai:	
Saldžiausios Širdies R. K. Draugija	\$ 1.00
Saldžiausios Širdies Draugija	1.00
Apaštalystės Draugija	1.00
Lietuvos Dukterų Draugija	1.00
Moterų Sąjungos Kuopa	1.00
Pranciškonų Draugija	1.00
Blaivininkų Draugija	1.00
Lietuvos Vyčių Kuopa	1.00
Amžinojo Rožančiaus Draugija	1.00
Pelnas Vasario 16 d. minėjimo	62.00
Pelnas Seimelio Bankieto	3.10
Pelnas Krutamų paveikslų	5.10
Pelnas Išvažiavimo	158.19
Pelnas Gedulo Dienos minėjimo	39.98

Viso pajamų \$277.27

Išlaidos —

Išmokėta pereitų metų skola	\$ 4.32
Pašto išlaidos	.38
Auka Vilniaus Našlaičiams	56.00
Auka Vyčių kuopai sporto palaikymui	27.72
Auka Lietuvių Dienos Komisijai	102.75
Auka Nukryžiuoto Jėzaus Sesioms	16.00
Pasiųsta Vilniaus Vadavimo Sąjungai	30.00
Metinis Skyriaus Draugijų mokestis Centrui	8.00

Viso išlaidų \$245.17

Sausio 1, 1937 buvo pas išdininką — \$32.10. Apart viršminėto, Skyrius yra pardavęs Vilniaus Vadavimo ženklelių už \$13.00 už kuriuos dar neatsiskaityta ir kurie neįeina į virš paduotą apyskaitą.

PASTABA: Nekurius Draugijos ligi šiol dar nėra sumokėję savo metinių duoklių. Prašomos tai padaryti kaip galima kuogreičiausiai.

A. L. R. K. Federacijos 3-čio Skyriaus Išdininkas, S. Kavolis.

Cambridge Bottling Co. Inc.

Išdirbame pirmos rūšies visokius minkštus gėrimus (Tonic). Pristatome į krautuves, piknikus, balius ir į visokius parengimus. Krautuvėse visuomet reikalaukite tonico su ženklu ant leibelio BERKSHIRE BEVERAGES. Taipgi turime ir Alaus Agentūrą. Reikale kreipkitės

CAMBRIDGE BOTTLING CO. INC.

4-6 Berkshire St., Cambridge, Mass.
Tel. TROWbridge 8374

Savininkai: Jonas Matinauskas, Jokubas Puzinas, Juozapas F. Smilgys.

timtaučiui vienam kitam, sakė kunigas Virmauskis. Jis siūlė parodai vietą parapijos salę, 492 E. 7th St., ir parapijiečių patarnavimą.

P-nas Rimša sakė, kad jam yra siūlę parapijinę mokyklos salę ir kunigas A. Petraitis ir kiti kunigai.

P-nas Rimša sakė, kad jis noris būtinai pamatyti Marianopolio kolegiją ir, prieš pirties progos važiuosias ten su vizita.

VYČIAI VĖL LAIMĖJO

L. Vyčių 17 Algirdo kp., besket ball ratelis vėl laimėjo žaidimą praėjusį šeštadienį sausio 16 d., žaisdami prieš Crimston A. C. ratelį, punktais: 30:12 vyčių naudai.

Reikia pažymėti, kad vyčiai šiais metais turi labai stiprų basket ball ratelį. Kapitonu išrinktas Juozas Naujokas.

Kada žaidimai įvyksta, pranešimas yra iškabytas vyčių bowling alleys'e.

Basket ball ratelis širdingai kviečia netik vyčius, bet ir visus lietuvius dalyvauti jų žaidimuose. Tas duotų jiems daugiau energijos kovojant prieš italus, lenkus, žydus ir kitus.

Linkime vyčių basket ballininkams, būnant dabar antroje vietoje pasiūlyti pirmą ir garbingai laimėti čempionatą. R.

JUNG. VALSTYBIŲ RAUDONŲJŲ LEGIONAS PASIEKĖ IŠPANIJĄ

Sekmadienį, sausio 17 d., Symphony Hall, Bostone įvyko komunistų susirinkimas paminėti 13 metų sukaktuves nuo Lenino mirties, kurį komunistai garbina kaip kokį dievaitį. Prie svetainės durų socialistai dalino lapelius, kuriuose atsišaukia į komunistus, kad jie aukotų nupirkimui "ginklų ir amunicijos Ispanijos raudoniesiems. Bet komunistų "lyderiai" griežtai uždraudė saviems imti lapelius iš socialistų, kad neužsikrėtus trockistų liga.

Charles Flaherty, buvęs komunistų kandidatas į senatorius iš Boston, kuris dabar stovi Ispanijos raudonųjų fronte praneša, kad šiomis dienomis į Ispaniją per Prancūziją iš Amerikos atvyko dar 100 komunistų kovoti prieš

REIKALINGAS DARBININKAS

Reikalaujame sąžiningo ūkės užveidėtojo, kuris žino ūkės ir gyvulių priežiūrą ir supranta apie ūkės mašinas. Kartu su alga duodame patogų pragyvenimą toje pačioje vietoje. Geidžiama, kad užveidėtojas būtų tarp 30 ir 45 metų amžiaus ir nevedęs.

Malonėkite kreiptis į Darbininko raštinę.

TYRAS BIČIŲ MEDUS

Jei kas norite valgyti tyro bičių medaus, galite jo gauti "Darbininke". Kvorta medaus sveria 3 svarčius; kainuoja tik 75c.

"fašistus". Laukiama daugiau, kurie esą kelionėje.

Tas parodo, kad ne vien Rusijos ir Prancūzijos komunistai sudaro Ispanijos raudonųjų armiją, bet viso pasaulio.

ŠEŠI MIRTINAI APDEGĖ

Dedham, Mass. — Sekmadienį, sausio 17 d. šeši vyrai kortavo klubruimi, 411 Washington St. ant antrų lubų. Gazolinu deganti lempa eksplodavo ir visus kortautininkus pavojingai apdegino. Spėjama, kad du iš jų mirs.

NUBAUDĖ TUMINSKĄ

Pirmadienį, sausio 18 d., So. Bostono Districto Teisme, teisėjas Logan nubaudė Bronių Tuminską, gyv. Boston St., So. Bostone už tai, kad jis būk be jokio reikalo iššaukęs gaisrininkus. Teisėjas Logan nubaudė Tuminską pinigine bausme \$100.

ČEVERYKŲ DIRBTUVIŲ DARBININKŲ STREIKAS

Haverhill, Mass. — Pirmadienio rytą, sausio 18 d. apie 300 darbininkų Unique Shoe kompanijos išėjo į streiką, kaipo protestui prieš algų kėlimą. Kompanija nukapojo darbininkams nuo 12 iki 20 nuoš. nuo jų savaitinės algos. Darbininkai tikisi streiką laimėti.

SALEZIEČIŲ MISIJŲ MARŠRUTAS

Vasario 10 d. — 21 d. (Pelenų d., II sekm. gav.) 3230 Lituania Ave. Chicago, Ill.
Vasario 28 d. — Kovo 9 d. (III sekm. gavėn. — IV.) 6812 So. Washenaw ave. Chicago, Ill.
Kovo 14 d. — 21 d. (V sekm. gavėn. — VI.) 1313 Westminster ave. Detroit, Mich.
Kovo 22 d. — 30 d. Springfield, Ill.

Visose vietose misijas ves kun. Albinas Drazdys. Misijų atlyginimas skiriamas statomai Saleziečių įstaigai Vytėnuose, kur daugelis jaunuolių ruošiasi tolimųjų kraštų misijom.

L St. LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visose vietose: Bonkoms, Gorčulis ir Bačkoms. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasitrinkusių dūžiančių ir įvairiausių. POKILIAMS, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAISEMS ir BALIAM. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atkaras nuo 8 ryto iki 11 vak.

Pašaukite SOUTH Boston 4147
Pas J. STRIGUNĄ
195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVICH IR SUNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER
Geriausias Patarnavimas Laidotuvių. 258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Telefonas SOUTH Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS: 16-18 Intervale Street, Tel. Brockton 4110 Montello, Mass.

JVAIRŲS SKELBIMAI

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausius rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.

366 W. Broadway
So. Boston, Mass.

MUZIKAS RAPOLAS JUŠKA

Moko muzikos, piano ir dainavimo. Speciales pamokas duoda vaikams.

Adresas:

98 Tonawanda St.
Dorchester, Mass.
Tel. COLumbia 8053

PLAUKŲ SLINKIMAS

Slinkimas, Plaiskanos ir Nieštėjimas yra priežastis plikimo. Mano Vacuum Process, Electric Vibrassage Pagelbės atgauti plaukus.

Pasitark su manim. Veltui išbandymas.

Dr. Grady, 327 Tremont St. Boston, Mass.
Valandos: Antradienis, ketvirtadienis ir šeštadienis 10-12 ryte, 2-5, 7-8 vakare; sekmadienis 10-12 tikslai.

NORTH BRIGHTON BAKERY

Savininkai:

J. Trušas ir P. Gelžinis
Kepa iš geriausios rūšies miltų juoda ir baltą duoną. Reikalaukite kvantuvėse North Brighton Bakery duonos su raide "S".
North Brighton Bakery
64 Lincoln St., Brighton, Mass.
Tel. Stadium 8411

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNUS

SENIAUSIAS SIOS VALSTYBES LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
TURI NOTARO TEISES
254 W. Broadway, So. Boston
Tel. Sou. Boston 2590
113 Ames St., Brockton, Mass.
Tel. Brockton 390
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave. Tel. Columbia 2537

JOSEPH W. CASPER

(KASPERAS)

Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas
TURI NOTARO TEISES
494 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 1437
Residence: 158 W. 7th St.
Tel. SOU Boston 3960
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS

Graborius - Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Funeral Home ir Res.
564 East Broadway,
So. Boston, Mass.

DAKTARAI

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
Arti Municipal Building
525 E. Broadway, S. Boston
Ofiso Valandos
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisams užduoti subutas vakarais ir nedėlidienais, taipgi serdomis nuo 12-tos dienos užduotas.
Taipgi nuimu ir X-Ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
Tel. So. Boston 2300
414 Broadway, So. Boston
Ofisas atdaras nuo 9 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2660
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėlidienais nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street,
kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

RAŠYTOJOS ŽEMAITĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

Gruodžio mėn. 17 d. su-
kako lygiai penkiolika me-
tų, kai mirė žymioji lietu-
vių rašytoja Julija Žemaitė - Žymantienė.

Julija Žemaitė gimė 1845 m. gegužės m. 31 d. Bu-
kantiškės dvare, Plungės
parapijoje. Jos tėvai buvo
neturtingi bajorai. Namie
tėvai tarpusavyje ir su
vaikais kalbėjo lenkiškai.
o lietuviškai kalbėti Juli-
jai drausdavo. Kiek pau-
gėjusi Julija apsigyveno
pas savo dėdienę. Čia jai
būnant prasidėjo 1863 me-
tų sukilimas. Julija užjau-
tė sukilėliams visa savo
širdimi; kiek galėdama
jais rūpinosi, nešdavo
maisto, drabužių, suteik-
davo žinių ir tt. Sukilimui
pasibaigus, Julija pastojo
tarnauti i Džiuginėnų dva-
rą. Tame dvare susidrau-
gavo su baudžiauninku
Lanupru Žymantu ir vė-
liau už jį ištekojo. Juodu
susitaupe pinigų ir nusi-
pirkto savo ūkelį.

Kiek vėliau Žymantienė
susipažįsta su Povu Vi-
šinskis. Višinskis jai at-
gabendavo lietuvišku kny-
gų ir laikraščių, žinoma

draudžiamų. Beskaityda-
ma tuos raštus Žymantie-
nė pradėdavo domėtis nauju
Lietuvos siekimu, atsidė-
jusi seka lietuvišką spau-
dą ir pagaliau pati ima
kurti. 50 metų amžiaus
Žymantienė užsidega jau-
natvės energija ir ima ra-
šyti apysakas. Tai pirmas
atsitikimas literatūros is-
torijoje, kad bemokslė mo-
teris, 50 metų senutė, pa-
tampa rašytoja. Pirmuo-
sius Žemaitės raštus tai-
sydavo ir spausdindavo
Povilas Višinskis. Jo ra-
ginama Žemaitė ima vis
daugiau ir daugiau rašyti,
kurti.

Prieš didįjį karą Žemai-
tė persikėlė gyventi i Vil-
nių ir čia dirbo "Lietuvos
Ūkininko" redakcijoje. Iš
Vilniaus Žemaitė drauge
su Bulotų šeima, 1916 me-
tais išvyko i Ameriką.
1920 met. pabaigoje ji su-
grįžo i Lietuvą, kur tik
vieniems metus tepagyve-
nus mirė 1921 met. gruod-
žio 7 d.

Tačiau nors pati Žemaitė
ir mirė, bet savo raštuose
ji paliko gyventi amži-
nai, kol bus gyva lietuvių
tauta. Lietuvai Žemaitės
raštus skaitė jai gyvai
tebėsant, skaito dabar,
nagrinėja mokyklose, su

tuo pačiu pamėgimu juos
skaitys ir ateinančios
kartos. Iš Žemaitės raštų
vaizdžiai matyti, kas ank-
ščiau buvo lietuviško so-
džiaus gyvenimas, kokius
rūpesčius ir džiaugsmus
pragyveno sodiečiai. Visi
Žemaitės apsakymėliai be
galo realūs, gyvenimiški,
tikri: nieko pati Žemaitė
neišgalvojo, nieko nepri-
deda, nieko neatima, bet
aprašinėja tokį gyvenimą
koks prieš jos akis sodžiu-
je vyko, kokį ji pati matė
ir koks ištikrųjų buvo.
Todėl Žemaitės raštuose
neatrasime fantazijos, jo-
kių negyvenimiškų daly-
kų, nuostabių įvykių: jos
raštai — tai fotografija
sąmanotų bakažių ir varg-
stančių žmonių gyvenimo.

Žemaitė yra parašiusi
labai daug įvairiausių ra-
štų. Iki šiol yra išėję rink-
tinių jos raštų keturi sto-
roki didžiuliai tomai, dar
pora turės išeiti vėliau.
Tačiau nors ir žymia ra-
šytoja tapusi, Žemaitė vi-
są savo gyvenimą pasiliko
"kaimo bobelė" tikra to
žodžio prasme: sodžiuje
gimusi, sodžiuje išaugusi,
to sodžiaus iki savo mir-
ties nepamiršo, apie jį ra-
šė, jo rūpesčiai ir džiaug-
smas gyveno.

Žemaitė buvo stipri ir
tauri asmenybė ir didis ta-
lentas lietuvių literatūro-
je. Ji buvo kuo švelniau-
sio būdo, užjausdavo kiek-
vieno žmogaus sveikatą
bei vargus ir stengdavosi,
kiek galėdama, padėti.
Todėl ir Žemaitės raštai
tokie mielai skaitomi, to-
dėl ir jos atvaizduotas
kaimas yra gyvas, ryškus,
vaizdingas ir tikras. Ji
kūrė tai iš savo sielos gi-
lumo, vaizdavo tai, ką jos
gera širdis ir protas liepė.
Žemaitės raštai taip pat
turi didelės auklėjamos
reikšmės.

Žemaitė mylėjo savo
tautą ne tuščiais šūkais,
bet visa savo siela. Toji
meilė davė jėgų jos kūry-
bai, toji meilė buvo visas
jos gyvenimo tikslas.

Tsb.

ŽMOGUS BE RANKŲ

Kaune, Aleksote, Hariso
g. 11 nr. gyvena St. Rup-
lys, kilęs iš Biržų apskr.,
Vabalninko valsč., Unci-
škių km., daugumai kauni-
škių yra pažįstamas ir ma-
tytas vaikščiojant Kaune
nes ryškus pažinti, kadan-
gi neturi abiejų rankų. Jis
toks yra gimęs.

Bet gana įdomu, kad ne-
turėdamas rankų pats vis-
ką gali dirbti, niekeno ne-
prašydamas pagalbos. Jis
dar būdamas vaiku ir ga-
nydamas gyvulius drauge
su kitais piemenimis dirb-
davo vėjo bei vandens ma-
lūnėlius, mūrydavo kros-
nis ir dirbdavo kitus žais-
lelius. Pradėjęs lankyti
Unciškių pradžios moky-
klą, buvo pirmasis moki-
nys. Mokyklos lankymas
jam jokių nepatogumų ne-
sudarydavo ir jis atlikda-
vo visas pamokas, neiš-
skyrus nei rašomųjų dar-
bų.

Jo gyvenimo idealas bu-

Mrs. Wallis Warfield
Simpson, divorsininkė, dėl
kurios Anglijos karalius
Edwardas VIII atsisakė
sosto. Ji dabar gyvena
Prancūzijoje.

vo mokslas ir dabar tebė-
ra tas pats. Todėl baigęs
pradžios mokyklą ir susi-
taupes kelionei pinigų,
pats vienas 1928 metais
atvyksta Kaunan toliau
mokyti.

Kaune gyvendamas visą
laiką mokosi, ir gyvena
vienas nereikalaujamas
jokių patarnavimų iš žmo-
nių. Visus susijusius su jo
kasdieniniu gyvenimu fi-
zinius darbus atlieka pats.
Jis darbui daugiausiai

naudojasi pečiais ir lūpo-
mis. Pečiai nusiprausia
veidą ir nusišluosto. Plau-
kus susišukuoja, paties
specialiai įdėtomis sienon-
šukomis. Drabužių sagas
taip pat susegioja ir atsa-
gioja lūpomis, jomis susi-
varsto ir vilktelėmis suri-
ša batų šniūrelius. Batus
nusivalo kojomis; viena
koja laiko batą, o kita va-
lo šepetiu, per kurio viršų
yra juostelė užkišti kojai.
Valgo ir geria taip pat
naudodamasis petimi, ku-
riuo paima šaukštą ar ša-
kutes prispausdamas vei-
du. Rašo taip pat petimi,
panašiai petimi prispaus-
damas prie veido plunks-
nakotį ar pieštuką. Jo ra-
šysena yra graži ir stili-
ga. Būdamas vaiku, kada
darydavo žaislelius, vėjo
malūnėlius bei kitus,
jiems dirbti vartojo peilį,
taip pat petimi prispausta
prie veido, o drožiamą pa-
galį laikydavo tarp kojų;
todėl dirbant tekdavo sė-
dėti ir labai susilenkti,
kad beveik veidas siektų
kojas. Jo kojų pirštai yra
tiek lankstūs, kad jis jais
lengvai gali susisukti ci-
gareta, arba išimti iš deg-
tukų dėžutės degtuką ir į-
žiebt. Be to, kojų pirštais
gali skaudžiai įgnybti,
skaudžiau negu rankų pir-
štais. Kepurę nusiima bei
užsideda petimi ir laiko
ant peties. Eidamas kur
nors pas žmones, duris
pabaladoja koja, o atsida-
ro bei uždaro petimi.

Jis likimu yra patenkin-
tas ir, nesiskundžia, kad
jam tokiu teko gimti. Nori
baigti aukštuosius moks-
lus, kad būtų naudingas
savo tėvynei. Taip pat jis
mėgsta kūrybą ir laisvo-
mis valandėlėmis kuria ei-
les ar apysakas.

L. "D."

LIEUVOS MIESTŲ SAJUDŽIO KONGRESAS

Gruodžio mėn. 5 ir 6 d.
Kaune įvyko didelis meti-
nis lietuvių prekybininkų,
pramoninkų ir amatininkų
kongresas. Jis buvo pava-

dintas miestų sąjudžio
vardu, nes jo uždavinys
buvo daugiau atkreipti vi-
sų dėmesį i lietuviškojo
elemento sustiprinimą
miestuose, didesnę lietuvių
įtraukimą i verslus ir i
miestų atlievūnimą. Kon-
grese dalyvavo apie 1.000
lietuvių verslininkų iš vi-
sos Lietuvos ir jis prasi-
dėjo atskiromis pramonin-
kų, prekybininkų ir a-
matininkų konferencijo-
mis.

Šiose atskirose konfe-
rencijose lietuviams pre-
kybininkams, pramonin-
kams ir amatininkams
placius pranešimus jiems
opiais klausimais padarė
žymūs Lietuvos ekonomis-
tai ir verslo sričių darbuo-
tai. Kongrese taip pat
paaiškėjo, kad šiuo metu
lietuvių verslininkų sąjun-
ga turi apie 5000 narių.
Greta to, kongrese prof.
St. Kolupaila ir prof. K.
Pakštas skaitė paskaitas
Lietuvos elektifikacijos
klausimais ir nurodė žė-
mės ūkio ir verslų santy-
kį.

Kongresas priėmė visą
eilę svarbių nutarimų lie-
tuviams verslininkams rū-
pimais klausimais. Taip
pat pareiškė griežtą pro-
testą prieš paskutinius
Vilniaus lietuvių persekio-
jimus ir paragino lietu-
vius verslininkus gausiau
aukoti ginklų fondui.
Miestų sąjudžio kongresas
buvo baigtas verslininkų
giesme ir deklaracija, ku-
ri paskirta Lietuvos mies-
tų sąjudžiui sustiprinti.
Deklaracija yra tokia:

"Lietuva. Už tavo laisvę
žuvusių atminimas, pa-
vergtos žemės, gyvenamo-
sios valandos svarba šian-
dien reikalauja tautos su-
nų didelio susiklausimo,
vienybės ir darbštumo
naujiems ekonomiskai
Lietuvos laisvei sukurti
žygiams. Tūkstančiai lie-
tuvių išvažiavo i užjūrus
laimės ieškoti, o jų gimti-
nėje Lietuvoje liko di-
džiausi darbo plotai. Tau-
tos garbei ir gerovei ne vi-
si galimūmai panaudoti.
Buvome, ir esame žemdir-
bių tauta ir nepasirūpino-
me savo miestais, kuriuo-
se daugiausia susibūrė ne
lietuviai. Šiandien emigra-
cija sustojo, valdininkijos
pakankamai, tautos prie-
auglius netelpa žemės ū-
kyje. Atėjo eilė vykti i
miestus ir čia susikurti
versluose. Lietuvių versli-
ninkų sąjunga, kurdama
ekonomišką Lietuvos ne-
priklausomybę, trokšta
matyti lietuvių kūrishi-
kai aktyvioje vienybėje ir
nuolatinėje lietuviškumo
sargyboje, nepalaužiamai
tvirtu būdo ir taurios
dvasios, pamėgstančius
vis labiau prekybą, pra-
monę ir amatus, pasiryžu-
sius atvaduoti pavergtus
brolius, išgalėti pajūryje
ir subūrti užsienyje gyve-
nančius miestiečius lie-
tuvių, o taip pat sukurti
gražų lietuvių miestiečių
iuomą ir doras šeimas. Šių
siekių vedami lietuviai, be
tikiybinių ir politinių pa-
žiūrų skirtumo, turi kurtis
stiprę mūsų valstybę ir
galingos dvasios tautą.
Atėjo valanda sutelkti lie-

tuvių, lietuviškų miestų
kūrybai įpareigoti visą vi-
suomenę darbu už kūri-
bingesnę, stipresnę ir tur-
tingesnę Lietuvą. Vardan
šio ir skelbiam didįjį mies-
tų sąjudį ir iškilmingai
šiandien pasižadame visa
tai vykdyti gyveniman.
Ryžtamės gyventi ir dirb-
ti su tauta ir dėl Tautos.
Lietuviškas kaimas, tegul
būna lietuviškas ir mies-
tas". Tsb.

DAR APIE ŽMOGŲDYS- TĘ SMILGIUOSE

"Darbininke" trumpai
jau buvo rašyta, kad tre-
čiadienio vakarą, gruodžio
16 d., Smilgių miestelyje,
Panevėžio apskr., išžudyta
prekybininkų Fogelių šei-
ma. Mažame Smilgių mies-
telyje žydėliai Fogeliai
buvo turtingiausi žmonės.
Jie vertėsi manufaktūros
prekyba ir turėjo savo
krautuvę. Fogeliai buvo
bevaikiai, tai paėmė au-
ginti ir išnyti Beilė Ku-
biliūnaitė, kuri dabar ėjo
ketvirtus metus savo am-
žiaus; be to, senukai Fo-
geliai dar buvo nusisamdę
iš artimo kaimo Vaitkevi-
čiūtę tarnaitę.

Trečiadieniais Smilgiuo-
se yra turgai, o turgaus
dienomis, aišku miestelio
prekybininkai daro dides-
nę apyvartą. Tur būt, to-
del plėšikai ir pasirinko
trečiadienį, nes tą dieną
jie tikėjosi daugiau pelny-
ti.

Visos aplinkybės rodo,
kad banditai Fogelių na-
mus užpuolė apie 8—9 val.
vakaro, nes: abu Fogeliai
rasti nužudyti savo krau-
tuvėlėje už bufeto. Vadi-
nas, juodu tvarkė prekes
iš po dienos prekybos. A-
bu Fogeliai nužudyti kir-
viu.

Beilė Kubiliūnaitė, 4 me-
tų amž., rasta taip pat
kirviu (dviem smūgiais)
sukapota bufeto viduryje.
Matyt, mergaitė sukinėjos
aplink senukus krautuvė-
je ir pavojaus valandą, in-
stinkto vedama, įsilindo i
bufetą ir čia pasislėpė, bet
piktadariai ir jos nepaliko
gyvos — sukapojo.

Virtuvėje tarnaitė Vait-
kevičiūtė, matyt, gamino
vakarienę, nes ant primu-
so rasta perkepus kiauši-
nienę, o ji pati virtuvėje
sukapota. Be tų keturių
Fogelių šeimos narių dar
pakliuvo i banditų rankas
ir penktoji atsitiktinė au-
ka: nužudytųjų Fogelių
giminaitė p-lė Fogelytė, a-
pie 25 met. amžiaus tą va-
karą iki 19 val. su savo
drauge vaikščiojo, o pas-
kui su ja persiskyrė ir sa-
kuisis einanti Fogelių ap-
lankyti. Toji nelaiminga
mergina rasta sukapota
Fogelių namo kieme. Ma-
tyt, ji čia su plėšikais su-
sitiko ir žuvo.

Spėjama, kad plėšikai
Fogelių buvo pažįstami
žmonės arba jei Fogeliai
jų ir nepažino, tai plėšikai
vis tiek manė, kad jie yra
pažinti ir dėl to žvėriškai
žudė kiekvieną gyvą žmo-
gų sutiktą Fogelių sody-
boje.

Nužudę Fogelius plėši-

kai ilgai jų namuose dar-
bavosi — ieškojo pinigų.
Fogelių namuose visi dai-
ktai rasti nepaprastai iš-
kratyti ir išvartyti, bet
pinigų plėšikai nerado; jie
tik paėmė kelis šimtus li-
tų iš krautuvės kasos,
kurie įplaukė iš tos dienos
prekybos. O Fogelių su-
taupos apie 17 tūkst. litų
rastos nepalietos po lova,
pintinėje, skarmaluose.
Kitoje vietoje Fogelių na-
muose po nužudymo rasta
dar 245 aukso rusų rublių.

Fogelių šeimos išžudy-
mas buvo pastebėtas vėlai
tą patį vakarą: sargas Tu-
mas kieme pamatęs kažką
įtartą dunksant. Priėjęs
artyn — žiūri sužalota,
sumankyta moteris. Paju-
dinęs, o ji jau sustyrus.
Sargas nepaprastai išsi-
gandęs ir puolęs i Fogelių
grįčią juos prikelti, bet
čia jis pataikęs i lavonus.
Tumas sumišęs ir apsvai-
gęs prie Fogelių grįčios
durų ėmęs ne savo balsu
rėkti, aliarmuoti. I šauks-
mo vietą tuojau subėgo
daugelis žmonių, o po pus-
valandžio veik visas Smil-
gių miestelis buvo susi-
rinkęs i Fogelių sodybą.
Žmonės tai darė nepa-
prasto įspūdžio dėl to dau-
gumas balsu verkė, de-
java, labai jaudinos.

Tuojuo buvo pranešta i
Panevėžį, iš kur atvyko
kriminalinės policijos val-
dininkai, policija ir prasi-
dėjo piktadarystės aiški-
nimas.

Gruodžio 18 d. padary-
tas visų nužudytųjų žmo-
nių lavonų skrodimas ir
žydai tą pačią dieną buvo
palaidoti, o Vaitkevičiūtė
šeštadienį.

Iš pradžios buvę sunku
nustatyti Vaitkevičiūtės
asmenybę, nes prie jos jo-
kių dokumentų nerasta,
bet vėliau velionies moti-
na atvyko ir savo dukters
lavoną pažino.

Kriminalinė policija la-
bai energingai piktadarių
ieško.

S-BE DOVANOJO KIP- RUI PETRAUSKUI SKLYPĄ

Kaunas — Gruodžio 19
d. įvykusiame Kauno mie-
sto tarybos posėdy nutar-
ta Kiprui Petrauskui ir jo
broliui komp. Mikui pado-
vanoti iš miesto s-bės
sklypą K. Petrausko g. ir
Vidūno al. kampe. Tame
sklype, kuris įvertintas a-
pie 15.000 lt., jau stovi su-
kaktuvininko ir jo brolio
Miko namas.

KUN. J. BRUŽIKO, S. J. ADRESAI:

Sausio 11 iki 17 d.
2514 Leech St.,
Sioux City, Iowa.
Sausio 18 iki 24 d.
283 E. 14th St.,
Chicago Heights, Ill.
Sausio 19 iki 26,
425 Lafayette St.,
Utica, N. Y.

Viename sasiuvinyje 5-
kios giesmės: "PER TAVO
ŠVENTĄ PRISIKELI-
MĄ", "LINKSMA DIE-
NĄ", "REGINA COELI",
'AVE REGINA" ir "AN-
GELŲ GIESMĖ" 35c.

Padarome Įvairius Spaudos Darbus

Kaip Tai:

Atsišaukimus,	Vestuvėms užkvietimus,
Korteles,	Laiškus,
Atvirutes,	Konstitucijas,
Programus,	Posterius,
Tikičius,	Blankas,
Vizitines korteles,	ir t.t. ir t.t.

DARBININKAS,

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daik-
tus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda švie-
žius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję i bilę kurią krautuvę
pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS

48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702

29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS.

45 Hampden St.,
Tel. HIGHLANDS 4855
ROXBURY, MASS.

PERKINS SQ. CASH MARKET

Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway
Tel. SOUTH Boston 9367
Pristatau Ice Creamą ir užkan-
džius piknikams ir visokiems
parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIEUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Markslėnė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-prm. — Ona Jankienė,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Elizabeth Oxalls,
111 H. St. So. Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 9282

Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
29 Whipple Ave., Roshindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W

Išdinkė — Ona Stanulitė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — E. Janušonienė,
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą utarninką mėnesio.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINI DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas Juozas Švagždys,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Jonas Galinis,
78 Marine Rd., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Glineckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Izdininkas Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.
Maršalka Jonas Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas tre-
čią nedėdienį kiekvieno mėnesio
2 val. po pietų. Parapijos salė, 492
E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pabažnytinėj sve-
tainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės
pas protokolų raštininką.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly	\$4.00
Foreign yearly	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$2.00
Foreign once per week yearly	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Socialinis Teisingumas

Šiandie daug kalbama apie socialinį teisingumą. Kadangi tas gražus žodis tarnauja kaip iškaba dar gražesnei idėjai, tai pakalbėti apie tai yra ir pravar-tu ir madoje. Bet tasai žodis jau pusė šimtmečio at-gal buvo tartas Leono XIII, to genijališko socialinės tvarkos žinovo, kurs pranašo intuiicija numatė būsi-mosios kartos vargus, kilstančius del socialinės nely-gybės. Leono XIII perspėjimas buvo tartas ne kiek nepervėlai. Kad laiku būtų jo paklausa, tai būtų iš-vengta daug šių dienų painiavos ir suirutės. Kiti ma-nė, kad Popiežius prabilo peranksti, ir nesuprato apie ką jis kalba. Dar ir šandie yra tokių, kurie jo žodžio nesupranta ir savo protu bando rišti socialinio teisin-gumo klausimą. Tačiau istorijos įvykiai daug žmo-niją iš visų pusių, stumdo iš klaidų į klaidas, kol nu-sikamavusi ir pailsusi, ji galop pripažins, kad Didysis Popiežius skelbė tikrąją tiesą.

Jei Leonas XIII būtų tik apskritai perspėjęs žmo-niją ir būtų jai pataręs laikytis bendrų moralybės principų, nepaduodamas tikrų konkrečių nurodymų, tai šių dienų sociologams būtų pateisintina ieškoti šios ar kitos teorijos socialinei nelygybei pataisyti. Bet jis jį patiekė aiškiai išdirbtą socialinio mokslo sistemą, kuri visose smulkmenose tinkamai riša dar-bininkų klausimą, siūlydama ir priemonių jų būklei pataisyti, ir nepaliečiamai išlaikydama teisingumo principą: Rodos, sociologams ir ekonomistams reikė-jo tik gerai išstudijuoti Popiežiaus sistemą ir ją įgy-vendinti.

Tačiau jie to nepadarė. Jie paniekino Ganytojo žodį delto, kad jis buvo Katalikų Bažnyčios Galva ir delto, kad darbininkų klausimą rišo krikščioniškais principais. Jie sakėsi surasią geresnį būdą tam klau-smui išrišti, ir surado — bolševizmą. Šits tai jau vis-ką išrišo savotiškai ir iš socialinės nelygybės padarė socialinę vergiją. Tokios skaudžios pamokos jau tu-rėtų užtekti. Žmonijai jau būtų metas grįžti į sveiką protą ir paklausti išmintingo Popiežiaus žodžio. Bet ne. Žmonija ieško dar kitų kelių. Neužtenka dar per-versmų ir smūgių. Ieško jų daugiau. Ir gaus ko nori.

Tačiau kas skaudžiausia, kad ir kaikurie katali-kų "sociologai" nori apeiti Leono XIII nurodytąjį

kelią. Jie galvoja, galvoja ir dasigalvoja tokių išvadų, su kuriomis neįauku išėiti viešumon, nes ir priešams duoda progos džiūgauti, ir lietuvių katalikų pastato įtartinoj padėty.

K.

Nesąmoningas Ir Žiaurus Lenkų Elgesys

Lietuva, kelis šimtus metų atgal susijungusi su Lenkija, vargo, skurdo ir pagaliau politiškai mirė. Tos nelaimingos sutuoktuvės visiškai iščiulpė lietu-vių tautą. Lenkai pasigriebė Lietuvos didžiulomenę ir šviesuomenę, palikdami jai tik liaudį, kurią mėgino nutautinti, skriaudė ir išnaudojo. Baudžiamos metų lenkų dvarponis buvo pilnas valdovas lietuvių kaimie-čio, kurs turėjo jam dirbt ir vergaut. Nepaklausys — gaus rykščių. Baudžiava visiškai iščiulpė Lietuvos žemę ir prislėgė jos gyventojus, bet ji buvo rojaus metas lenkų dvarponiams. Nenuostabu, kad jie tebe-svažoja apie auksinį baudžiavos amžių.

Lietuviams atsigimus ir sukūrus savąją nepri-klausomą valstybę, lenkai nesiliauja nerymastavę ir laukte laukia, kada Lietuva subyrės. Nesulaukdami, jie savo kerštą išlieja ant tų nelaimingų Vilniaus krašto lietuvių, kuriems tenka nešti lenkų jungą. Pir-miausiai jie kenčia ekonominį skurdą. Lenkai iš pri-gimties labai prasti šeimininkai. Nėra pas juos ekonominės sąvokos. Sudurti galą su galu ekonominiame gyvenime tai stebuklas, kurs Lenkijoje niekad neį-vyksta. Tad lietuviai, pakliuvę po lenkų valdžia, pri-versti kentėti tas bėdas, kurios kyla iš ekonominio Lenkijos skurdo. Bet to dar negana. Lietuviams tenka kentėti dar ir delto, ir daugiausiai delto, kad jie lietuviai. Lenkai turi kažkokią gaivališką neapykan-tą prieš lietuvius. Užtenka lietuviškai prakalbėti, ir lenkų supurto nervingas šurpulis. Ta neapykanta vadovaujasi ir lenkų valdžia. Ji nieku gyvu nepajėgia išlaikyti bent kiek pakenčiamą pusiausvyrą santykia-vime su lietuviais, kurių gyvenimas, nuo pat Vilniaus krašto okupacijos, yra ištisa ir nenutraukiama per-sekiojimų eilė. Ta niekad neatlyžtanti priešpaula pa-liečia lietuvių visose jos formose. Spaudžiama ir už-darinėjama lietuvių draugijos, mokyklos, labdaringos įstaigos, spauda ir šiaip bet koks lietuviškumo pasi-reiškimas. Ir tai nėra koks ten nepakantumas ar boi-kotas, bet kietas persekiojimas, sujungtas su panau-dojimu brutališkos fizinės jėgos. Galima drąsiai teig-ti, kad lenkai žiauriau lietuvių persekvoja negu kita-dos rusai, ir lenkiška višta plėšresnė už dvigalvį caro arą.

Prieš tą necivilizuotą lenkų žiaurumą visa Lietu-va dabar protestuoja. Ir mūsų išeivija turėtų čia pa-rodyti glaudaus solidarumo ir pastatyti prie gėdos stulpo nekultūringą lenkų elgesį.

K.

Jeigu matai, kad yra proga — nesnausk nė minu-tės; įtempk visas savo jėgas, paleisk į darbą visas sa-vo galias ir veik! Nesididžiuk laimėjimu, kol jo nėra; kada viskas bus padaryta iki galo, už tave kalbės ta-vo nuveiktieji darbai.

Napoleonas.

John David Sweeney, Jr., iš New Rochelle, N. Y. ga-vo Social Security korčiū-kę su numeriu pirmu. Jis yra tik 23 metų amžiaus. Kadangi pensijos bus mo-kamos pagal numerius, tai Sweeney yra pirmasis gauti pensiją.

CENTRO PIRMININKO ŽODIS

Dvasinėms pajėgoms au-ginti ir stiprinti mes turi-me daugybę priemonių. Jų tarpe priminsiu tik svar-biasias: Katalikų Bažny-čia, katalikiška mokykla, katalikiška spauda, kata-likiškos organizacijos. Jomis remiasi mūsų gyve-nimas ir mūsų kūryba. Be jų mes eitume prie mirties Katalikų Bažnyčiai ir Lie-tuvių Tautai.

Kaipio katalikai, turime tokiais būti privatiname ir viešame gyvenime. To-kiais turime pasilikti visur ir visados. Vien tik lanky-masis bažnyčion yra labai panašus žodžiams žmo-gaus, kuris sako: "Vieš-patie, Viešpatie". Tokiam Kristus neduoda jokio pa-žadėjimo, o tik tam kuris pildo Jo Tėvo Valią. Jos pildymui Katalikų Bažny-čia nurodo būdus ir kelius. Šiems nušviesti Ji pasi-ėmė talkon mokyklą, spau-dą, organizacijas. Kas šias priemones mėgins paneig-ti, tas mėgina pastoti Ka-talikų Bažnyčiai kelią. Taip elgdami mes patys

kirstume sau galvas.

Iš to kas aukščiau pa-sakyta, yra aišku, kai Ka-talikų Federacijos nariai iki vienam turi naudotis mokykla — siekti mokslo. Daugelis sakys jau yra buvę ten ir nėra reikalo toliau. Reikia nepamiršti kad mokytis nėra galo. Mokykloje mes susipažis-tame su akademiniu pobu-džio mokslu, iš jos išėję, mes turime pereiti prak-tišką mokyklą. Ji visiems yra prieinama. Svarbiau-sia, apseinama be ypatin-gų išlaidų. Tuo reikalu Fe-deracijos Kongresuose pa-kartotinai yra išnešta pa-gaidavimai ir nutarimai steigti kursus. Tikiuos, kad skyrių vadai ir nariai kreips į tai rimto dėmesio. Būdami Federacijos na-riais, mes esame įsiparei-goję būti katalikiškos vei-klos dalyviais. Mes būsi-me aktyvūs ir savo parei-gas mokėsime eiti tinkan-miau, jei turėsime didesnį protinį išsilavinimą, būsi-me save įturinę gilesnio-mis žiniomis. Tuomet prie-sininkas savo blofais ne-pajėgs išmušti mus į šun-takius. Mes būsime stip-resni.

Spauda yra galybė, ku-rios nei pasvers, nei išma-tuos. Jos turtai yra su to-mis pačiomis ypatybėmis.

Kalbu apie katalikišką spaudą. Ji atstovauja mū-sų gyvenimo tikslą, visuo-met yra mūsų švenčiausių įsitikinimų sargyboje ir kiekviename reikale yra mūsų gynėja ir mokytoja. Praėjusio mėnesio pabai-goje lietuvių katalikų vi-suomenė džiaugėsi dien-raščio "Draugo" 20 metų sukakties švente. Tokios šventės iškilmės neturėtų baigtis viena diena. Tam reiktų pašvęsti laiko iki a-teinančių Velykų. Per tą laiką reiktų stengtis pa-naudoti visos galimos priemonės katalikiškos spaudos platinimui. Atėjo laikas, kad mūsų katali-

kiškai spaudai ir laikraš-tijai syki ant visados pa-rūpintume garbingą stalo vietą po kiekvienos lietu-viškos, o ypač katalikiš-kos šeimos pastoge. Spau-dos platinimu mes įneši-me apšviatos ir religiniai tautinio išamoningumo savo tautiečiams ir sykiu telk-sime juos į bendrą katali-kų frontą prieš bendrą ka-talikų priešą.

Bendras lietuvių katali-kų frontas tegalimas su-daryti sujungiant visus katalikus po Federacijos vėliava. Tolimesnis atidė-liojimas šio darbo nėra galimas. Mes negalime pa-syviai žiūrėti į nuolatos augantį anti - religinį sli-biną, mintantį katalikų aukomis ir sykiu girtis pildą Jo valią. Katalikų Bažnyčios galva Popiežius Pius XI yra suteikęs apa-šališką palaiminimą Fede-racijai už jos katalikišką veiklą. Kad toji veikla ga-lėtų eiti sparčiau ir turėtų progos plėstis visose gyve-nimo kryptyse ir visuose mūsų visuomenės sluoks-niuose, eikime į vieningą vienatę, kad 1937 metų gegužės mėnesį, Jo Šven-tenybei minint 80 metų sukaktį, mes Amerikos lietuviai tikrai pasirody-tume vertais Jo apaštališ-ko palaiminimo.

Katalikų vadai parapi-jose! Į Jus mes žiūrime ir su pasitikėjimu laukiame padėti mums auginti vie-ningą Federaciją Dievo malonėje. Jo vardan tebū-nie gyvas Federacijos sky-rius kiekvienoje parapijo-je.

Antanas Rakauskas, M. D. A. L. R. K. F. Pirmininkas

VALGIŲ GAMINIMAS

Ką tik išėjo iš spaudos Valgių Gaminimo Knyga, kurioje yra daugybė receptų — nurodymų kaip skaniai ir ekonomiškai pa-gaminti valgius. Taipgi šioje knygoje nurodo kaip galima pa-sigaminti iš įvairių vaisių vyną. Jos kaina tik \$1.00. Knyga turi 223 puslapius.

Maištas Prieš Dangu

Parašė — Daniel A. Lord, S. J.

Vertė — Gintaras

MAIŠTAS PRIEŠ DANGŲ

Kun. J. Karaliaus premijuotas vertimas

(Tėsinys)

KARAS SU PANIEKA

Kur Dievas nėra stačiai neigiamas, ten ir kova vedama daug gudresnių būdu. Jo buvimas pasaulyje ignoruoja-jamas. Karštai pabrėžiama abe-jonė ar Jis turi teisės valdyti Savo tvarinius, o tikėjimas į tai — tai tikrai iš mados iš-ėjęs prietaras. Ar Dievas sutvė-rė pasaulį ar ne, tai nesvarbu, bet svarbu yra suprasti, kad Jis neturi teisės valdyti tą pa-saulį. Pasaulį gal Jis ir atpirk-ko, tačiau žmonės to atpirk-i-mo nepageidauja.

KRISTUS PAVAROMAS

Liucipierius, kadaise geidęs dangaus valdymą pasiglemžti, gal slapčiai ir pasidžiaugia-tais gudruoliais, kurie isten-gia į savo rankas paimti pa-saulio valdymą tik vienintele priemone, būtent: isakant Die-vui nesikišti į jų reikalus.

Skaitant naujągadyne lite-

ratūrą, kartais kyla abejonė: ar gi tie rašytojai kada nors yra išgirdę apie Dievą arba Kristų? Beabejo jie supranta, jog verda kova tarp Kristaus ir Liucipieriaus, bet jie nesidomina Kristaus troškimais ir siekiais. Jisai yra laikomas kaip seniai girdėta pasaka. Jie ragina žmogų tikėti ir džiaugtis giminyse su bez-dionėmis, o žmogaus giminy-stė su savo Broliu Jėzumi Kristumi yra užslepama, lyg tai būtų gėda prie jos prisipa-žinti.

Liucipierius, darydamas tą samokslą ant Kalvarijos kal-no, įstengė pašalinti Kristų iš pasaulio, bet tik laikinai. Vi-siškai pašalinti jam nepasise-kė. Tačiau kur jis sustojo, ten nauja gadyne laisvamanybė tęsia tą darbą toliau.

STACIAI NEPRIPAŽINTAS

Apie daugelį dalykų Kris-tus aiškiai kalbėjo, ir pasiti-kėjo, kad Jo pasekėjai priims ir įvykdys tuos Jo pamoky-mus. Kitaip negali vadintis Kristaus sekėjais. Bet ar tie Jo žodžiai šiandien yra pildo-mi?

Išganytojas beveik griežtai pavadino moterystę po persi-skyrimo tiesiog paleistuvyste. Vienok kiekviena neva krikš-

čioniška šalis duoda divorsą. Nekurios valstybės duoda tiek divorsų, kiek išeina mašinų per vieną dieną automobilių dirbtuvė.

GIRNŲ AKMUO

Kristus gražiai kalbėjo apie skaistybę, ir pasakė kaip ją užlaikyti. Bet visa eilė nau-jagadynių rašytojų laiko Jo pažūrus kaip atgyvenusias savo tikslą. Moderniško roma-no didvyris pakeičia savo mei-lužę, kaip kad jis nusiperka naują kaklaraištį, o didvyrė į-vertina savo skaistybę ne auk-ščiau kaip dovanėlę, įgytą Naujųjų Metų vakaruose.

Atpirkėjas patarė, kad gir-nų akmuo būtų tam užkabin-tas ant kaklo, kuris papiktin-tų mažutėlius. Naujaisiais lai-kais mažutėliai daugely atveju nieko nėra girdėję apie Dievą, jų Tėvą, nei apie amžinąjį gyvenimą, ir jie turi atremti žiaurius antpuolius prieš jų nekaltbę. Lengva išvaizduoti Liucipieriaus visa tuom pa-tenkinimą.

Iš žmonių Kristus pareika-lavo tikėjimo, o tikėjimas šiais laikais yra laikomas kiškiasirdžių prieglauda arba senų prietėrų paliekana. Jisai, gyvė neturtėlius dvasioje; šioj gadyne statom paminklus ir gerbiame tuos, kurie milio-nieriais yra tapę biržoje. Aiš-ku, Liucipierius tokiame elge-siui nesipriešins.

Viešose mokyklose Kristui

nėra vietos; Jis pašalinamas ir valstybės universitetuose. Valstybės įstaigose uždrausta pakabinti Jo paveikslą. Taip pat prie Tautų Tarybos stalo Jam nėra vietos, nes diploma-tams, švelniai tariant, kartais būtų neįauku.

NEAPYKANTA

Gašlumas, kurio negai i-drėskė Kristui pečius, ne taip jau baisus kaip yra piešiamas. Tiesą pasakius, jis yra laiko-mas kaip juokinga pasilinks-minimo priemonė. (Girdi, te-gul Jo pečius ir raizo gašlumo negai. Gal neapsiriko Hero-das, kai laikė Kristų paiku). Naujagadyniams puikybė — tai narsumo bei atvangumo ženklas. (Kareiviai, girdi, ge-rai darė, kai išjuokė romųjį Kristų ir rykštėmis daužė Jam galvą).

Abėjingumas, kuris padėjo Pilotui nuteisti mirtin nekal-tąjį žmogų, yra plačių pažūrų žymė. (Pilotas, rasi, žinojo ką jis darė, kada pasmerkė tą žmogų, kuris skelbė įkryr ir kvaršinantį mokslą).

Teisingumas, anot jų, tin-ka tik mažo masto žmonėms. Jog nieks nenorės apvogti lai-kraščių pardavinėtojo, bet kiekvienas gali be sielos grau-žimo plėšikauti, akeijų rinko-je. (Judas, girdi, kaltinamas ne delto, jog jis Kristų parda-vė, bet delto, kad neprasė už Jį aukštesnės kainos).

Garbinti Valstybė, tai dau-

gelio milijonų žmonių tikėji-mas. Jog tai darė ir Romoje, kai žmonės šventovėse garbi-no ciesoriaus pavidalą. Vals-tybė, regis, viską atstoja; Bažnyčia ir Sąžinė jokių teisių neturi; tėvams uždrausta iš-auklėti savo vaikus, o paliegi-liams ir bepročiams nevalia gyventi. (Argi tiesa, kad ka-raliaus neturime, tik tai cieso-rių?)

Jeigu kadaise Prancūzijos Sukilėliai pastatė paleistuvę ant Notre Dame altoriaus, kad žmonės ją pagarbintų, tai ir šiais laikais panašios į tai moterys yra minių garbi-namos. Jų vardai blizgėte bliz-ga teatrų iškabose, o kruta-muosuose paveiksluose jos stoja jaunuoliams geru pavyz-džiu. (Argi Dievas apsiriko, išrinkdamas Savo Motiną?)

SAVIGARBA

Naujaisiais laikais Kristų atstoja, jau ne žymus vadas kaip Liucipierius, bet visai kas kita. Kai angelai kreipėsi nuo Dievo į Liucipierius, jie pasi-rinko prastą antrašilnį vadą, vienok ne be gabumų, galybės ir grožio. Liucipieriui pade-dant, žmonės šiais laikais už-siėmė savigarpa.

— O kam tau reikia Sutvė-rėjui tarnauti? — kužda Li-ucipierius į žmogaus ausį. — Sau vienam tarnauk, ir rū-pinkies tik savo reikalais. Kie-no valdžia Dievas tau duoda i-sakymus? Išleiskite savuosius

įstatymus. Kieno valdžia Kris-tus duoda tau tokius kietus i-sakymus? Gi pasirink sau tik tuos, kurie tau bus palan-kūs, o kitus atmesk. Bažnyčia kalba neva neklaidingų balsu, tačiau neleisk Jai ant tavo sprando sėdėti. Juk Ji jau at-gyvenusi savo tikslą.

Visuose gyvenimo sluogs-niuose jo tarnai pakartoja tuos patarimus. Jam pakanka pasitraukti šalin, jeigu tuomi savigarba atstoja Dievą ir iš-stumia Jį iš pirmenybės.

JAM Į PAGELBĄ

Ištikro, visa tai yra tik blogoji pusė tos žiaurios ko-vos, bet laimei, yra ir geroji pusė, būtent: yra vis daugė-janti kariuomenė, pasiryžusi ginti ir kovoti už Kristų, ir tai ligi mirčiai. Jog tie milijonai yra naujagadyniai įpėdiniai ne tik gerųjų angelų, bet ir stovėjusiųjų prie Jėzaus kry-žiaus, kada visas pasaulis, tar-si, darė prieš Kristų suokalbi.

Jei kiekviena nuodėmė įžei-džia Kristų, tai kiekvienas ger-as veiksmas Jį nuramina. Jei-gu ištvirkimas sunaikina žmo-gaus kūną, sielą, ir šeimyną, tuomi apversdamas Kristaus tvarką, tai kiekvienas skais-tus vyras arba moteris yra Jo bendradarbis išganymo darbe. Neteisingieji stoja petis pe-tin su tais, kurie liūdijo prieš Jį neteisčiai; teisingieji gi Kris-tų pateisina ir gina. Abėjin-gieji krato savo galvas ir jau

MOTINA

Prieš pat didįjį karą pažinau vieną dorą ūkininkų šeimą. Mažutėje sodžiaus trobelėje, kur ji gyveno, viešpatavo tvarka ir ramybė. Prie trobos durų kiemelis buvo išklotas sukaltais lentomis. Čia pat radosi ir vištininkas. Tat buvo labai patogu šeimai, nes ji galėjo, neatitraukdama nuo savo mažųjų, sėdėti prie viršutės, sekti savo vištelių gyvenimą, pabrėžiant joms vieną kitą saujelę kukurizų grūdų.

Šeimyną sudarė seneliai, tėvai ir gražūs būrelis sūnų. Motina didžiavojo savo vaikais ir girdavo juos kaimynams, sakydama, jog ji nuo vaikų niekada neturinti nemalonumų. Tai buvo viena iš tų šeimynų, kur vienas valdo, kiti ji pripažįsta šeimynos galva ir klausosi ne iš baimės, bet iš pagarbos ir meilės. Šeimai apibūdinti tatau daug pasako.

Pakilo didysis karas. Ir vyresnysis sūnus, gražus šviesiaplaukis svajingų akių jaunuolis, išvyko su kalnų šaulių pulku. Su juo atsisveikindama motina jį bučiavo be ašarų... Po kiek laiko išėjo ir antras... vėliau išskrido ir trečias... Vargšė motina... akys jai įdubo, veidas įgavo griaučių atspalvį, bet ji neverkė, neaيمانavo; tik iš jos sudžiuvusios krūtinės kartkartėmis išsprūsdavo tylūs suvargusios sielos atodūsiai.

Praslinko treji metai. Dieną, naktį nerami, nuolat drebanti dėl savo sūnų tolimuose frontuose, vis laukianti laiškelio iš tų, kurie vakar dar buvo gyvi, o šiandien, kai ji skaito trumpą raminantį atviruką iš karo lauko, jau gali būti užmušti.

Naktį ji pabudavo stailių brolių, man padarėte.

Kristaus sakiny aiškūs ir nepermaudau jama s. Geriems jis turėtų suteikti didelio džiaugsmo; blogiesiems gi — mąstymui maisto. Tad, kas yra Kristaus pusė, tas stoji už visa kas gera šiame pasauly. Kas Jam prieštarauja, tas stoji eilėsnia drauge su ištovkėliu Herodu, išdaviku Judu, skeptiku Pilatu ir su godžiaisiais žydų kunigais, ir patsai puikuolis Liucipierius tokiam ištiesia prieštaringą ranką.

Kristaus kariuomenė ne vien tam kovoja, kad laimėtų dangų, bet kad įneštų į pasaulį kūrą nors dora ir gera, taip kūnui, taip sielai. Jis kovoja, kad apsaugotų nuo bloga ir moteris ir vaikelius, silpnutėlius ir paliegičius; kovoja už visa tai kas atneša žmonėms ir laimės ir ramybės, — be kurių dalykų šis pasaulis virstų kiaušide arba žvėrių lindyne.

Kas suvilioja moterį, tas tuo pačiu pasmerkia ir Kristaus pagarbą link moterų. Kas išnaudoja savo artimą, tas taip pat apgauna ir Kristų, kuris įsakė mums mylėti savo artimą. Kas neišklauso nelaimingųjų ir mažutėlių, tas užkietina savo širdį ir Kristui, kuris paguosdavo nelaiminguosius ir mylėdavo mažutėlius. Kas neatleidžia savo priešui, tas negalės nei iš Kristaus atleidimo prašyti.

Kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažutė-

ga, lyg kas ją būtų šaukęs; pažadinus savo suhykusį nuo ilgo nerimo vyrą, ji vieną kartą jam pasakė:

Aš girdėjau balsą... Tur būt, jį užmušė ir mirdamas jis šaukėsi mamos...

Ir ligi aušros ji akių nesudėjo. Lova virto jai kančia. Rytą, mažutėje nuošalioje sodžiaus bažnytėlėje ant kelių puolusi, tylia malda ji stengėsi palengvinti savo širdies sopulį.

Kartą, kai visa šeima sėdo už stalo pietauti, atėjo klebonas... pasiklausė naujienų apie sūnus... Tokiu neįprastu laiku, vidudienį... Motinos širdies neapgausi niekadoms...

—Kunige klebone, sakyskite teisybę!..

Kokia baisi teisybė... Antrasis sūnus, gerasis berniukas, kuris laiškais vis ramindavo tėvus, kad esąs saugioje vietoje, jau išsilaikė mažo karo kapuose, puolęs be skausmo nuo tiesiog į širdį pataikiusios kulkos.

Lyg proto netekusi, nelaiminga motina konvulsyviai griebė du likusius prie jos sūnelius ir prie savęs juos prispaudusi, sustingo, suakmenėjo be verksmo, be vienos ašaros.

Verkė ji tik tuomet, kai šiaulių pulkininkas, atsiuntė jai iš karo lauko mažą ryšulėlį, kuriame buvo krauju nudažyta nosinė, kryželis (jos pačios sūnui ant kaklo prieš išeinant į karą pakabintas) ir kitos smulkmenos.

Taip gyveno ji lūkesčiu ir kentėjimu. Kartumas pripildė jos dienas. Ir štai vėl laiškas iš karo lauko su žinia, kad kitas sūnelis, jauniausias iš trijų, sunaikiai sužeistas ir atgabentas į artimiausio miestelio ligoninę. Ir vargšė motina, per visą savo amžių nuo

pasaulio užkariavimas. Stebėtina, kad tas pakvietimas skamba širdyse milijonų žmonių, kurie niekad nėra girdėję apie Jėzų Kristų, ir širdyse dar kitų milijonų, kurie pažino Jį — tik ne tobulai.

PAKVIETIMAS IR ATSAKYMAS
Nepamirština, jog tai yra tik pakvietimas. Jame nesislepia jokia prievarta. Niekas versta nėra verčiamas tą kvietimą priimti, bet reikalaujama, kad jis būtų priimtas laisvai. Kristus kviečia visus priimti Jo vadovystę, ir jiems siūlo Savo meilę ir vadovavimą. Vienok žmonės laisvai turi Jį pasirinkti.

IR VEL REGĖJIMAS
Taigi, žmonėms ir šiandien pasirodo didingas, patraukiantis Jėzaus Kristaus Asmuo, kaip kad matėsi anam regėjime dangiuje. Kiekvienas žmogus savo širdyje girdi Jo žodžius: "Ateik, ir sek Mane". Aiškesnio pakvietimo ir būti negali. Jis kviečia mus šio, kaip šventieji yra darę, po Jo vėliava, kuri reiškia pasauliui ne tik laimę, bet ir ramybę, o Dangiskajam Tėvui — to

pasaulio užkariavimas. Stebėtina, kad tas pakvietimas skamba širdyse milijonų žmonių, kurie niekad nėra girdėję apie Jėzų Kristų, ir širdyse dar kitų milijonų, kurie pažino Jį — tik ne tobulai.

JUNG. VALSTYBIŲ AMBASADORIUS APDOVA NOTAS LAIPSNIU

Oxford Universitetas (Anglijoje) suteikė civilių teisių daktaro laipsnį Jung. Valstybių ambasadoriui Robert W. Bingham ir Tautų Lygos generaliam sekretoriui Joseph A. C. Avenol. Iš kairės į dešinę stovi: Robert W. Bingham, Jung. Valstybių ambasadorius; Dr. Cyril Bailey, liaudies oratorius; ir Joseph A. C. Avenol, Tautų Lygos generalis sekretorius.

namų niekur neatsitraukusi, juodos duonos gabalėlį į kišenę įsikišusi, išskubėjo prie savo sūnelio, šnabzdėdama sudžiūvusiomis lūpomis, ašaromis suspaustu balsu: "O Mergelė Švenčiausia, duok man pamatyti jį dar gyvą..."

Po kiek laiko ji grįžo... Motinos Sopulingosios veidu. Į trobą įėjus, ji visų pirma užžiebė jos nebuvi-

mo metu užgesusią alyvos lemputę prieš Nukryžiuotąjį... Po kelių mėnesių, lyg to, kas iškentėta vargšės motinos, dar neužteko, gripas nunešė į kapus vieną iš likusių namie sūnelių. Daktaras, apžiūrėjęs ligonį, pasakė, kad liga yra biau-

ri reikalaujanti ypatingo slaugymo. Motina neatsitraukė nuo ligonio lovos. Iš trobos ji išėjo drauge su sūnaus karstu... Tuo tarpu vyresniajam, kuris dažnai rašydavo iš karo lauko, atkakliai klausdamas apie šeimos sveikatą, ji liepdavo atrašyti: "Mes esame visi sveiki; joks pavojus mums negresia... Parašyk, vargšeli, kaip tu gyveni visokių pavojų apsaugtas..."

Suseno nabagėlė, beveik apako.

—Netekau akių, — sa-
kydavo ji kartais, — ne-
turiu kuo verkti.

Ir štai suskambėjo stailių bažnyčios varpai ir skambino be paliovos ištisas valandas. Karas pasibaigė... Žmonės džiugavo, lyg proto netekę. Vargšė motina, į kamuolėlį lovoje susitraukusi, verksmu trūkčiojo tyliai, tyliai, kad kiti neišgirstų.

Pirmą vakarą, kada visi likusieji šeimos nariai susirinko po ilgo laiko, troboje viešpatavo mirties tylą. Tėvas, pražilęs, išartu raukšlėmis veidu, nuododamas, kad valgo, lenkė galvą prie sriubos dubens rydamas ašaras. Mažieji akis ištempę dairėsi aplink. Vyriausias, po penkerių metų grįžęs namo, neišlaikė ir ėmė balsiai verkti. Kiti prie jo prisijungė. Vien tik motina, mirtingai pabalusiu veidu, skausmo suspaustomis lūpomis, vaiduoklio akimis, turėjo jėgų susivaldyti ir tarti:

—Na, ir ko čia verkiate?.. Mirusieji yra už mus daug laimingesni... nematote, kaip jie mums šypso-
si? (Ji parodė fotografir-

—Netekau akių, — sa-
kydavo ji kartais, — ne-
turiu kuo verkti.

Ir štai suskambėjo stailių bažnyčios varpai ir skambino be paliovos ištisas valandas. Karas pasibaigė... Žmonės džiugavo, lyg proto netekę. Vargšė motina, į kamuolėlį lovoje susitraukusi, verksmu trūkčiojo tyliai, tyliai, kad kiti neišgirstų.

Pirmą vakarą, kada visi likusieji šeimos nariai susirinko po ilgo laiko, troboje viešpatavo mirties tylą. Tėvas, pražilęs, išartu raukšlėmis veidu, nuododamas, kad valgo, lenkė galvą prie sriubos dubens rydamas ašaras. Mažieji akis ištempę dairėsi aplink. Vyriausias, po penkerių metų grįžęs namo, neišlaikė ir ėmė balsiai verkti. Kiti prie jo prisijungė. Vien tik motina, mirtingai pabalusiu veidu, skausmo suspaustomis lūpomis, vaiduoklio akimis, turėjo jėgų susivaldyti ir tarti:

—Na, ir ko čia verkiate?.. Mirusieji yra už mus daug laimingesni... nematote, kaip jie mums šypso-
si? (Ji parodė fotografir-

Šiais laikais, kaip ir kiekvienojo gadynėje, Kristaus Asmuo užims aukščiausią vietą žmogaus gyvenime. Iš meilės arba iš neapykantos visi atkreipia į Kristų akis; vieni atiduoda Jam pagarbą, o kiti grūmoja Jam kumštėmis. Menkaširdžiai gali pasitraukti iš tos kovos, bet jiems nėra kitos vietos, kaip tik Liucipieriaus eilėse. Nekurie gal ir norėtų tos kovos vengti, tačiau ankščiau — vėliau jie atsидuria po Liucipieriaus vėliava.

—Netekau akių, — sa-
kydavo ji kartais, — ne-
turiu kuo verkti.

Ir štai suskambėjo stailių bažnyčios varpai ir skambino be paliovos ištisas valandas. Karas pasibaigė... Žmonės džiugavo, lyg proto netekę. Vargšė motina, į kamuolėlį lovoje susitraukusi, verksmu trūkčiojo tyliai, tyliai, kad kiti neišgirstų.

Pirmą vakarą, kada visi likusieji šeimos nariai susirinko po ilgo laiko, troboje viešpatavo mirties tylą. Tėvas, pražilęs, išartu raukšlėmis veidu, nuododamas, kad valgo, lenkė galvą prie sriubos dubens rydamas ašaras. Mažieji akis ištempę dairėsi aplink. Vyriausias, po penkerių metų grįžęs namo, neišlaikė ir ėmė balsiai verkti. Kiti prie jo prisijungė. Vien tik motina, mirtingai pabalusiu veidu, skausmo suspaustomis lūpomis, vaiduoklio akimis, turėjo jėgų susivaldyti ir tarti:

—Na, ir ko čia verkiate?.. Mirusieji yra už mus daug laimingesni... nematote, kaip jie mums šypso-
si? (Ji parodė fotografir-

Šiais laikais, kaip ir kiekvienojo gadynėje, Kristaus Asmuo užims aukščiausią vietą žmogaus gyvenime. Iš meilės arba iš neapykantos visi atkreipia į Kristų akis; vieni atiduoda Jam pagarbą, o kiti grūmoja Jam kumštėmis. Menkaširdžiai gali pasitraukti iš tos kovos, bet jiems nėra kitos vietos, kaip tik Liucipieriaus eilėse. Nekurie gal ir norėtų tos kovos vengti, tačiau ankščiau — vėliau jie atsидuria po Liucipieriaus vėliava.

—Netekau akių, — sa-
kydavo ji kartais, — ne-
turiu kuo verkti.

Ir štai suskambėjo stailių bažnyčios varpai ir skambino be paliovos ištisas valandas. Karas pasibaigė... Žmonės džiugavo, lyg proto netekę. Vargšė motina, į kamuolėlį lovoje susitraukusi, verksmu trūkčiojo tyliai, tyliai, kad kiti neišgirstų.

Pirmą vakarą, kada visi likusieji šeimos nariai susirinko po ilgo laiko, troboje viešpatavo mirties tylą. Tėvas, pražilęs, išartu raukšlėmis veidu, nuododamas, kad valgo, lenkė galvą prie sriubos dubens rydamas ašaras. Mažieji akis ištempę dairėsi aplink. Vyriausias, po penkerių metų grįžęs namo, neišlaikė ir ėmė balsiai verkti. Kiti prie jo prisijungė. Vien tik motina, mirtingai pabalusiu veidu, skausmo suspaustomis lūpomis, vaiduoklio akimis, turėjo jėgų susivaldyti ir tarti:

Šiais laikais, kaip ir kiekvienojo gadynėje, Kristaus Asmuo užims aukščiausią vietą žmogaus gyvenime. Iš meilės arba iš neapykantos visi atkreipia į Kristų akis; vieni atiduoda Jam pagarbą, o kiti grūmoja Jam kumštėmis. Menkaširdžiai gali pasitraukti iš tos kovos, bet jiems nėra kitos vietos, kaip tik Liucipieriaus eilėse. Nekurie gal ir norėtų tos kovos vengti, tačiau ankščiau — vėliau jie atsидuria po Liucipieriaus vėliava.

ispano įkaito, kuris raudonųjų buvo uždarytas Guadalupe forte. Šiose paprastose eilutėse, kaip pastebi laikraštis, jaučiamas Šventosios dvasios dvelkimas, kuris kankinius veda į mirtį su džiaugsmo ašaromis akyse.

Mano brangioji žmona, brangieji vaikai, tėvai ir broliai!

Mums ką tik pranešė, kad, bausdami už Saint-Sebastiano bombardavimą, per kurį žuvo 33 aukos, mus sušaudys po pietų 2 val.

Šiose baisiose minutėse, kai tejauciu tik jūsų neviltinges skausmą, aš visus jus prašau padėti vieni kitiems be jokiu, kad ir mažiausių ginčų, su rezignacija pakelti nesmagumus, kad padarytumėt sau žmoniškesnį gyvenimą su vieninteliu troškimu pasiekti dangų, kur aš tikiuos jus visus sutikti.

Iš visos širdies aš atleidiu visiems tiems, kurie žudo: atleiskite jiems taip pat, kaip mūsų Kristus atleido tiems, kurie jį kryžiuvo pasauliui išgelbėti.

Dabar būk stipri, Ventura. Gerais globok mūsų vaikus, auklėdamas juos tikrais krikščionimis. Nuo manęs pasakyk sudiev ta viškiams, juos prašydama, kad pasimelstų už mano vėlę ir tau reikale padėtų, jei galės.

Ir jums, brangieji tėvai, broliai ir seserys, dėkoju už visą, ką jūs gero padarysite mano žmonai ir mano vaikams.

Manolite, būk geras ir paklusnus daug mokykis, padėk mamai ir sesutėms; kadangi dabar užimi mano vietą, būk geras ir visada garbingas. Aš tau padėsiu iš dangaus.

Marija — Viktorija, būk gera ir padėk motinai, taip pat broliui ir seselei, seneliams, dėdėms ir tetulėms.

Ir tu, Lola, nors esi ma-

žytė, melskis už mane, o kai užaugs, būk gera ir darbšti.

O tu, Ventura, atleisk man tuos blogus momentus, kuriuos tu galėjai pergyventi dėl mano staugaus būdo. Būk giedri ir tvirta, atsimindama, kad įvyksta Dievo valia.

Visus jus bučiuoja,
EMILIO.

NAUJI DVARININKAI SOVIETŲ RUSIJOJE

Per pastarąjį visuotinį Sovietų suvažiavimą buvo skelbiama, kad jau beveik visos Rusijos žemės paverttos kolektyviniais (bendrais) ūkiais. Visi bendrai dirba kokuose keliuose tūkstančiuose ha, dažnai bendruose namuose gyvena, o ką pagamina — atiduoda vyriausybei. Tačiau, pasirodo yra ir kitokių reiškinų. Valdininkai, kurie stovi tokių bendrų ūkių priešakyje, paslepia po kokia šimtinę ha, kuriuos paskui verčia apdirbti kolektyvo žmonės, o visus gaminius jis sau pasilieka. Būdami aukšti valdininkai ir turėdami pažinčių su valdžioj esančiais, jie nesunkiai gali gautus produktus parduoti ir gražiai poniškai verstis. Tokie ūkiai jau net gavo naują pavadinimą, tai "laisvai manevruojama" žemė. Seniau būdavo laisvieji majoratai, kurių savininkai jokių mokesčių už tą žemę nemokėdavo, o dabar kitos rūšies dvarininkai vėl išrado kitą būdą nukniaukti po gabalą žemės.

Eilinis žmogus, žinoma, tokiais dalykais pasinaudoti negali, nes viskas suvalstybinta. Tačiau kas jiems.

Didžiausia apgavystė yra pretenduoti į valdovus ir neturėti tam sugebėjimų. Ksenofontas.

priešą, kas išsina į naudą ir Dievui ir žmonijai. Ta pati jėga, kuri būtų pavertusi juos šlykštuoliais ir ištovkėliais, kai ji aukojama Kristaus garbei, padaro iš žmonių gerus tėvus ir artimo mylėtojus.

Nors jos puikiai ir neapsiginkluotos, nei ant baltų žirgų nejoja, vienok panelės ir moterys, kaip kad Orleano Mergelė, daug ką nuveikia po Kristaus vėliava. Pasišventusios ir dievobaimingos moterys budriai ir narsiai apsaugoja mažas Dievo tvirtoves, t. y. savo namus ir šeimas.

Apsišarvujusios skaislybės, lyg auksinių skydų, jos nori pasilikiti skaisčius kol apsvės su vyru, ir paaugos sveikus kūdikius Tam, kuris mažutėlius mylėjo. Meilė verčia jas eiti kasdien rankon su Dieviškuoju Gydytoju, čia paguosdamos nuliūdusius, ten pareikšdamos nusidėjėliams širdies jautrumą.

Už Kristų skaisčios vienuolės kovoja ligoninėse, prieglaudose, mokyklose ir vienuolynuose. Kilnios moterys užstoja naujągadinio Herodo bučiams kelią, kai jie ateina nugalėti jo vaikelius. Geros jaunuolės savo skaislybe ir tikėjimu duoda žmonėms gerą pavyzdį, ir tuomi žada Ateičiai ne mirtį, o gyvybę, — ne iširimą, o apsaugą.

(Bus daugiau)

Narsūs vyrai šėtonui tiesiog į akis pasako "Ne", kai tas pakiša jiems pagundą. Jau nuoliai nugalai savyje vidujinį

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

L. Vyčių Vajus, Visi Į Talką!

Kaip jau žinome, L. Vyčių organizacija šiais metais švenčia savo 25 metų gyvavimo sukaktuvę — sidabrinį jubiliejų.

Per tuos 25 Vyčių gyvavimo metus, buvo visokių laikotarpių, gražios darbuotės katalikybės ir lietuvių dirvoje. Buvo ir apsnudimo dėl tam tikrų susidėjusių priežasčių. Gražiausias gal vyčių veikimas buvo, tai pirmame 10-tyje nuo vyčių org. įsikūrimo.

Tais laikais vyčiai nuveikė daug gražių, kilnių darbų, ypatingai kada kovota už Lietuvos laisvę — nepriklausomybę. Daug vyčių organizacijos narių vyko savanoriais į Lietuvą kariauti su priešais, daug jų paaukojo gyvybę ant Lietuvos laisvės aukuro!

Žinome, tokiose aplinkybėse, kada sumažėjo vadų skaičius, užėjo krizės laikai vyčių org. susilpnėjo — jaunesniesiems vadams teko organizacijos vairs.

Pastaraisiais metais Vyčių sąlygos daug pagerėjo. Vidutinė tvarka ir santaka gan gera, palaipsniui į org. susilaukiam daugiau profesionalų vadų ir plati lietuvių visuomenė į vyčius žiūri.

WILLIAM J. CHISHOLM

GRABORIUS

ARMENISKAS PATARNAVIMAS

331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.

Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

Užsakyk Šiandien

All Over New England

IN MORE THAN
165,000 HOMES

NEW
ENGLAND
COKE

This Guaranteed Fuel

GIVES
MORE HEAT
LESS ASH
LESS TROUBLE
AND
GREATER
ECONOMY

NOW
Automatically
Regulated
Home Heating
AT
LOW COST

AUTOMATIC
HEAT
REGULATOR

CALL US TODAY

Mūsų Apdraudos Planu, kuris garantuos sutau-
pymą pinigų visai ateinančiai žiemai. — Pašauk,

Batchelder Whittemore

834 MASS. AVE., ROXBURY,
Telef. HIGHLANDS 1920

SKYRIAI—

CAMBRIDGE—SO. BOSTON—DORCHESTER.

Šv. Roko Parapijos Jaunimas

RENGIA

Mid Winter **FROLIC** Dance

Sausio
January
29

Knights of Columbus Hall
Elm St. Brockton, Mass.

Naujos Salės Fondui
Padidinti

Gros Ronny Howard's
Radio Orkestra

Kviečia Visą Naujos Anglijos Jaunimą

kuopos irgi imasi uolaus darbo, bet mūsų pareiga uoliai jiems padėti. Kam kritikuoti vyčių org.? Jei organizacija nėra laipsnyje, kuriame ji turėtų būti, tai ne dėl kito, kaip tik dėl mūsų pačių kaltės, neiname į pagalbą, nepadedame susiorganizuoti, dirbti; tėvelis, motinėle niekuomet neparagina sūnelio ar dukrelės prisirašyti prie organizacijos, o tokiu elgesiu pražūdo savo vaikelius ne tik lietuvių atžvilgiu, bet kartais ir religiniu.

Organizacija, tai yra gyvenimo mokykla, ir tą mokyklą kiekvienas jaunuolis turėtų pereiti. Tad gi, vyčiai širdingai visus būvusius vyčius kviečia prisirašyti ir nuoširdžiai padirbėti, kad vyčių naujų narių vajus būtų sekmingas. Gerb. profesionalai bei visuomenės veikėjai irgi turėtų nuoširdžiai padėti vyčiams, įstodami patys į org. ir kitus pakviesdami.

Garbingoji dvasiškija, be abejoj visus viršins. Jų gražūs pasižadėjimai, pareikšti seime, neliks be atbalsio.

Organizuodami vyčių kp., kur jų nėra, prirašydami jaunuolius prie org., tuo pačiu kartu stipriname lietuvių išlaikymo tvirtovę, o ta tvirtovė turėtų būti stipri, stipri!..

Vispr pripažįstame vyčių reikalingumą, reiškiam žodžiu jiems pasižadėjimus, tad nors sykį, šiais jubiliejiniais vyčių metais, parodykime savo nuoširdumą tikru organizatyviniu darbu! P. R.

GRAŽIAI SUSIORGANIZAVO VVS. SKYRIUS

West Pullman, Ill. — West Pullman lietuviai Naujuosius Metus pradėjo labai gražiu darbu. Sausio 3 d. susirinkęs nemažas būrelis Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainė išklaušė atvykusio tą dieną pas juos svečio iš Lietuvos, žymaus kalbėtojo V. Uždavinio kalbos Vilniaus

reikalais. Kalbėtojas buvo visus pagavęs. Nors kalbėjo apie dvi valandas, niekas nesiskundė, kad per ilgai kalbėjo. Kalbėtoją gražiai pristatė ir pats papasakojo savo išpūdžius iš Lietuvos ir ypač pade-marklinio, pernai ten lankęsis mūsų klebonas kun. A. Linkus. Jis priminė, kad matė užžėlusius kelius į Vilnių ir Vilniaus kraštą. Ant buvusių gyvų Vilniaus viešelių užaugusi ne tik žolė, bet ir medžiai, eglaitės ir berželiai. V. Uždavinys plačiai kalbėjo apie Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą, primindamas Lietuvos ir lietuvių kovas dėl geresnės ateities, dėl Vilniaus laisvės. Jis pareiškė, kad istorijos bėgyje lenkų įtaka lietuvių tautai padarė daug nuostolių, atimdama iš lietuvių tautos jos bajorus, jos inteligentiją, o Rytų Lietuvoje pasiekdama ir liaudį. Ir, V. Uždavinio pareiškimu, labai daug prisidėjo prie Vilniaus laikino netekimo nesusipratęs, sulenkėjusieji lietuviai Rytų Lietuvoje. Jie nesuprato visos tautos gyvybų reikalo, jie nedėjo visų pastangų atspirti svetimai įtakai ir dėl to šiandien kenčia visas Vilniaus kraštas, gailisi kad nepadarė to anais laikais, kas šiandien daug sunkiau yra pasiekti. Tačiau Vilniaus krašto gyventojai juo toliau juo labiau susipranta ir visu atkaklumu pradeda kovą su neteisėtumais. Šiandien lenkai spaudžia pavergtuosius, tačiau juo labiau spaudžia, juo didesnis atsparumas Vilniaus krašto gyventojuose auga. Šiandien tautiško susipratimo atžvilgiu Rytų Lietuva nebėta, kuri buvo prieš šešioliką metų. Vilniaus kraštas laukia, o visa lietuvių tauta rįžtasi remti brolių pastangas.

Ir West Pullman lietuvių nenorėdami atsilikti nuo visos lietuvių tautos veikimo, V. Uždavinio atsilankymo proga nutarė įsteigti VVS skyrių, prie

kurio prisirašė kelios dešimtys narių. Valdybą išrinkti: pirm. Petras Mikolaitis, sekr. rašt. Zigmas Gedvilas, kasininkas vilnietis Vladas Perednis. Didelė dalis narių išdėdinti sumokėjo nario mokesį. Be to, sudėjo vilniečiams našlaičiams paremti 16 dol. 36 ct. Stambesnieji aukotojai šie: kun. A. Linkus — 2 dol., Pr. Cesiūnienė, P. Mikolaitis, J. Mockevičienė, K. Linkevičius, O. Paleliūnienė, J. Pučkorienė, Ad. Šliužas ir A. Zubė — po 1 dol.

Po šių prakalbų ir susirinkimo žadame nenusileisti kitiems ir dirbti kiek galėdami pavergtiems vilniečiams. Mūsų išrinktoji valdyba turi nemažai energijos.

Perėdnie Draugas.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA REMIA VILNIAUS DARBĄ

Chicago, Ill. — West Side (Chicago, Ill. dalyje) yra Vilniaus Aušros Vartų vardu pasivadinti lietuvių parapija, kurioje klebonauja kunigas M. Urbanavičius, marionas, pats kilęs iš Vilniaus krašto. 1936 metais šios parapijos bažnyčioje pastatyti keli nauji altoriai, sakykla ir įvairūs papuošimai. Baigdami 1936 metus parapijiečiai su savo kunigais pašventino naujuosius įrengimus ir ta proga pasiūlymė pas save vilnietį svečią V. Uždavinį padaryti pranešimą Vilniaus reikalais.

Vilniaus parengimą atidarė kun. M. Urbanavičius gražia kalba apie Vilnių ir svečią, kurį jis buvo matęs kaip mokinį prieš 15 metų Vilniuje. Svečias V. Uždavinys kalbėjo apie dvi valandas laikydamas savo rankose visų klausytojų dėmesį, pareiškdamas džiaugsmą, kad jis esąs tarp "vilniečių", nes Aušros Vartai yra Vilniuje, taigi ir Chicago Aušros Vartų parapijos lietuviai, anot, svečio esą taip pat

visi... vilniečiai.

Po V. Uždavinio kalbos visi susirinkusieji nutarė prisidėti prie VVS darbo, paremti tam darbui nutarė įsteigti VVS skyrių, kuriuo pirmininku išrinktas Ig. Kryževičius, sekretorium Vacl. Brazauskas ir kasininku Dionizas Jankevičius. Visi pasižadėjo kiek galėdami dirbti Vilniaus vadavimo darbą, o svečiui vilniečiui V. Uždavinui visi reiškė karščiausią padėką už jo atsilankymą ir gražią kalbą.

Vilniečiams našlaičiams paremti per V. Uždavinį įteikėme surinkę 20 dol. ir 10 centų. Aukojo šie: R. Baliauskas — \$1.50 dol., M. Balčiūnas — \$1.25, J. Brazaitis, V. Brazauskas, O. Budrikienė, N. Drums-tienė, C. Druktenis, D. Jankevičius, L. Jasevičius, J. Markevičius, A. Malkevičius ir J. Povilauskis — po 1 dol. Svečias iš Marketteparko.

GARY, INDIANA.

BAŽNYTINĖS IR TAUTISKOS IŠKILMĖS

1936 metų Gary, Indiana lietuviams, galima sakyti, buvo labai laimingi. Tais metais susilaukėme veiklaus, darbštaus ir energingo klebono kun. J. S. Draugelio, kuris sukėlė veiklumui visą parapiją, pritraukė atšalusius, sutaiškė susipykusius ir pradėjo dirbti bendrą darbą. Į naujuosius metus eina gražia viltimi ir dar didesniu pasirizimu dirbti gražų kūrybinį darbą.

Grudžio 20 dieną, sekmadienį, džiaugėmės užbaigę vieną didelį ir gražų darbą: pašventinome naujai įrengtus vargonus mūsų bažnyčioje. Ligi šiol meldėmės tylomis, dabar gražios muzikos lydimi Dievą garbinsime. Vargonai tikrai puikūs, pirkome juos iš vieno teatro. Kai užgroja, tai rodo ir sienos bei stogas išlakstys. Šventinimo iškilmėsna buvo suėję visi vietos katalikai kunigai ir turėjome svečių lietuvių kunigų iš Indiana Harbor kun. Bič-kauskas, iš Chicago prelat. kun. Krušas, kun. J. Paškauskas, kun. Linkus ir kiti. Vargonus pašventino prelat. kun. Krušas, dalyvaujant pilnai bažnyčiai parapijiečių ir daugeliui svečių. Gražų pamokslą pasakė kun. Linkus.

Po iškilmų bažnyčioje buvo antros iškilmės svetainėje, kur buvo vakarienė, vaidinimas, kurį pastatė vietos vargonininkas Šlapelis. Vakara vedė žinomas biznierių Einikis. Kvietė kalbėtojus. Svarbiausias kalbėtojas buvo svečias iš Lietuvos VVS delegatas V. Uždavinys, kuris plačiai nupasakojo Vilniaus reikalus, Vilniaus atvadavimo reikalingumą ir galimumus. Tai pirmoji panašios rūšies paskaita mūsų padangėje. Nors kalbėtoją vargino didelis vaikų bruzdėjimas pasieniais, teko smarkiai šaukti, bet visi buvo labai patenkinti V. Uždavinio gyvą ir gražią galbą. Ne kartą buvo nutraukiamas smarkiais plojimais.

Susirinkusieji svečio pasiūlymu sumetė Vilniaus vadavimo reikalams 19 dol. 27 centus. Stambesnėmis sumomis aukojo: kun. J. S. Draugelis — 2 dol., Ona Tirlienė — 5 dol., Alijošienė, J. Aukškalnis, E. Einikis, A. Daškus, Kuizin - Širvinski, J. Prakaitis — po 1 dolerį.

Kunigas Draugelis ir kiti vietos veikėjai pažadėjo įsteigti Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrių ir toliau rūpintis Vilniaus Vadavimo reikalais vietoje. Grudžio 20 dienos iškilmės bažnyčioje ir svetainėje ilgai ne vieno bus minimos.

Junė Jonė

LDS. N. A. APSKRIO VALDYBOS IR LDS KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, sausio 24 d., š. m., 1 val. po pietų, "Darbininko" name, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., įvyks LDS N. A. Apskricio valdybos ir LDS kuopų atstovų susirinkimas. Susirinkime bus svarstoma metinio apskricio parengimo vieta, laikas, tvarka. Šis susirinkimas nuspręs kur turi įvykti šių metų tradicinė gegužinė. Taipgi išrinks komisiją darbui.

Kadangi gegužinės pasisekimas priklauso nuo visų kuopų rimto susidomėjimo, todėl prašomos visos kuopos prisijusti savo atstovus.

LDS. N. A. A. Pirm.

Profesionalai, biznierių, pramonininkai, kurie skelbia "Darbininką" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

EDW. V. WARABOW

(WRUBLIASKAS)

LIETUVIS GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

1000 Washington St.

NORWOOD, MASS.

TEL. Norwood 1503

Montello Office:

10 Intervale St.

TEL. Brockton 2005

Isigykite

PILIETYBĖS KATEKIZMĄ

Pamokinantis Apie Amerikos Piliiečio Teises ir Priedermes

Jei ruošiesi gauti Pilietybės Popierius, tai ši knygelė daug jums padės, nes joje randasi daug Klausimų ir Atsakymų angli ir lietuvių kalboje.

KAINA TIK 10c. — SU PERSITIMU 15c.

Siųskite užsakymus:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Petras Ruseckas.

Baudžiava Vilniaus Krašte

Kas gi buvo baudžiava? D-ras J. Basanavičius taip ją apibūdina:

“Lietuvos kaimiečiai visą savo vargingą gyvenimą skurste skurdo, beveik visą savo ūdarbį dvarininkams atiduodami“ ir valstietį nuo baudžiavos prievolių “pildymo tik mirtis išvaduoti ir išgelbėti tegalėjo”, o garsusis baudžiavos žinovas prof. I. Ivaniukovas apie baudžiavą sako:

“Dvarininkų rankose buvo policijos, teismo ir vykdomoji galia (valdžia) ant savo valstiečių, kurie neturėjo teisės pasiskųsti ant dvarininkų. Dėl to visko valstiečiai buvo faktiškai dvarininkų vergais. Valstiečius užplakdavo mirtinai, ir dvarininkas iš tikrųjų neatsakydavo, nes nebuvo priežiūros, nors įstatymai ir drausdavo žiauriai su valstiečiais elgtis”

Tačiau baudžiava toli gražu ne visur vienodai reikšdavosi: ten, kur kultūra, žemės ūkis aukščiau buvo pakilęs, jį švelniau reikšėsi, kur žemiau — žiauriau, sunkesnėje formoje. Tas švelnumas ar sunkesnė forma pirmoje eilėje matoma iš baudžiavinių nuosimčių, sulyginus su visų gyventojų skaičiumi.

Aukščiau stovįs, tobulesnis ūkis kratėsi baudžiavinių, kitaip tariant, priverstino darbo ir pereinamojo laisvąjį darbą, nes toks darbas buvo našesnis. Ir priešingai — žemiau stovįs ūkis tenkinosi baudžiaviniu, vergo darbu.

Pagal šiuos ir daugybę kitų duomenų matome, jog žemės ūkis Lietuvoje juo labiau į rytus, tuo buvo žemesnis, todėl ir baudžiava juo labiau į rytus reikšėsi aiškiau.

1859 m. privatių dvarų baudžiavinių buvo Kauno gubernijoje 36,9% visų gyventojų, Gardino — 40,97%, Vilniaus — 45,95%, Vitebsko — 5708%, Minsko — 60,74%, Mogilevo — 64,69%***).

Visų baudžiavinių —

privatinių, valstybės, pojezuitinių, miestų ir p. — 1851 m. Vilniaus gub. buvo 610.881 asmuo, arba 75,58% visų gyventojų, kurių tais metais buvo 808.178, o 1861 m. Kauno gub. iš viso buvo 1.016.421 gyventojas, iš kurių įvairių rūšių baudžiavinių buvo 566.727 asmenys, arba 55,76% visų gyventojų. (Vienų metų medžiagos Kauno ir Vilniaus gub. neteko aptikti).

Einant rusų įstatymais, dvarai, kuriuose žiauriai apsieidavo su baudžiaviniškais, buvo imami valdžios globon. 1860 m. Kauno gub. valdžios globon paimta 2 dvarai, Vilniaus — 7, 1861 m. Kauno g. — 2, Vilniaus — 8, 1862 m. Kauno — 1, Vilniaus — 5 dvarai. Bet su šiais duomenimis reikia būti atsargiais, nes tuo metu Kauno gub. administracija (gubernatorius ir k.) dvarininkams buvo labiau palanki, negu Vilniaus gub. Tas ypač matyti iš “Baudžiavoje” skelbiamų šiuo klausimu dokumentų.

Paprastai manoma, jog baudžiava panaikinta 1861 m. Tikrumoj tais metais tik buvo paskelbtas caro manifestas, naikinas baudžiavą, bet po to manifestas baudžiava oficialiai tęsėsi dar du metus, todėl ir dvarai globon buvo imami dar du metus manifestui paskelbus.

Labiau apšviesti dvarininkai savo baudžiavinius perkeldavo į tikrus arba pusiau ūkininkus. Ūkininkai juridiniai likdavo baudžiaviniškais, bet jie vieton baudžiavos mokėdavo ponui čyžes (činšą, nuomą) už jų dirbamus (nuomojamus) laukus; kartais dalinai atsilpygdavo ir darbu. Ponas už surinktas čyžes (pinigus) samdydavo darbininkus, kurie jam atlikdavo darbus geriau, negu baudžiaviniškai. Dvarai, kur buvo įvesta čyžių sistema, buvo aukštesniai kultūros laipsnyje, negu tie, kurie laikėsi vien lažų (taip vadinosi baudžiavinių

South Boston Savings Bank

Incorporuota 1863 Metais

368 West Broadway

South Boston, Mass.

Banko Valandos

Kasdieną nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų

Šeštadieniais — 9 val. ryto iki 12 val. po pietų.

Pirmadieniais ir vakarais nuo 7 iki 9 val. (Tik dėl depozitų)

darbas).

1857 m. Kauno gub. čyžininkų buvo 48.087 arba 29,3% visų baudžiavinių ūkių, Vilniaus gub. vos tik 10.207 arba 8% visų baudžiavinių ūkių.

Baudžiaviniškai laikė didžiausia savo laime pereiti į čyžes, kurios atleisdavo juos kad ir ne nuo visų, tai nuo daugelio baudžiavos vargų ir nelaimių. Bet, kaip matome, Vilniaus krašte jų laimingųjų buvo ypač nedidelis nuošimtis.

Aišku, jog apie žemės ūkio tobulumo laipsnį visuomet buvo sprendžiama pagal tai, kiek laikoma gyvulių. Juo daugiau laikoma gyvulių, tai juo aukštesnė ir ūkio kultūra, kitaip tariant, geresnis ir žmonių gyvenimas.

1856 m. Kauno gub. kiekvienam šimtui gyventojų teko: 24,23 arklių, o Vilniaus gub. 19,16; raguočių Kauno g. — 44,20 ir Vilniaus — 30,18; paprastų avių Kauno g. — 28,12 ir Vilniaus — 24,62; kiaulių Kauno g. 23,11, o Vilniaus — 20,04; ožkų Kauno g. — 11, o Vilniaus — 4 ir t.t. Arba kiekvienam Kauno g. gyventojui teko 131,26 gyvulių galvų, o Vilniaus g. — 102,00 galvos. Arba dar kitaip skaičiuojant ant kiekvieno ketvirtainio versto gyvulių galvų teko: Kauno g. 32,40, Vilniaus g. — 21,49.

Ekonominiai Kauno gub. dvarininkai buvo žymiai stipresni, negu Vilniaus gub., nes 1857 m. vos 2% Kauno gub. dvarininkų nereguliariai mokėjo savo skolas, tuo tarpu kai Vilniaus gub. net 15%. Kauno ir Vilniaus dvarai maždaug vienodai buvo prisiškolinę — apie 17% visų dvarų buvo užstatyta už skolas.

Apskritai, daugelis baudžiavos laikų keliautojų ir šiaip žinovų rašo, jog Kauno gub., ypač Suvalkų gub., lietuvių gyvenamose vietose, žmonės daug geriau gyveno, negu Vilniaus gub. Be to, čia ir žymiai daugiau buvo smulkiųjų bajorų, negu Vilniaus krašte, kas taip pat rodo apie aukštesnį Kauno gub. gyventojų kultūringumą, nes juo gyventojai kultūringesni, juo labiau jie moka savo laisvę bei teises išsaugoti. Prieš pat baudžiavos panaikinimą Kauno gub. bajorų draugė su dvarininkais buvo 9,16% visų gyventojų, o Vilniaus gub. 6,03%. Be to, Kauno gub. buvo gana didelis skaičius laisvųjų žmonių (1860 m. 70.112 asmenų), atsieit, valstiečių, kurie daugiausia iš senovės buvo išsaugoję savo laisvę

Vilniaus gub. laisvųjų žmonių tais pačiais 1860 m. buvo vos 5.395 asmenys, o Rusijoje, pav., jų ir visai nebuvo — čia nei vienas valstietis nesugebėjo savo laisvės išsaugoti.

Aišku, jog, kur kultūra buvo žemesnė, ten ir baudžiava žiauriau reikšėsi. Todėl iš čia suminėtu duomenų galima padaryti aiški išvada, jog baudžiava Vilniaus krašte žiauriau pasireiškė, negu Kauno ar Suvalkų kraštuose.

“M. V.”

*) Dr. J. Basanavičius: “Baudžiava Lietuvoje”. “Lietuvių Tauta”. Vilniuje, 1910 m. 115 ir 131 pusl.

**) Prof. I. Ivaniukov: Padėnė krepostnogo prava. 1903 m. 319 p.

*** Statistiniai duomenys šiam straipsniui paimti iš įvairios Kauno ir Vilniaus gubernijų statistinės medžiagos. Šiaip gi tenka pažymėti, jog Vilniaus krašto baudžiavai labai trūksta medžiagos, o i dabar spausdinamą “Baudžiavą” vos vienas atsiminimas teatsiūstas. P. R.

DAIL. ADOMO VARNO 30 METŲ KŪRYBINIO DARBO SUKAKTUVES

Pereitų metų rudenį žinomam Lietuvos dailininkui ir visuomenininkui, meno mokyklos mokytojui Adomui Varnui sukako 30 metų kūrybinio darbo. Jis gimė 1879 m. sausio 2 d. Joniškioje, Šiaulių ap. Mokėsi Petrapilio ir Krokuvos meno mokyklose ir 1908 m. pabaigė Šveicarijoje Ženevos meno akademiją su pažymėjimu hors concours (aukščiausiu pažymiu). Būdamas rusų valdžiai neišstikimu, Adomas Varnas, pabaigęs aukštusios mokslo, Lietuvoje negalėjo gyventi, todėl jis ilgesnį laiką gyveno Italijoje, be to, keliauvo po Prancūziją ir Austriją. 1914 metais sugrįžo į Vilnių ir čia daugiausia dirbo visuomeninį darbą. Veikliai dalyvavo centriname komitete nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpiti, su Baliu Sruoga ir Stasiu Šilingu 1915 m. Vilniuje išleido pirmąjį “Barą”, kuris buvo spausdinamas nauja rašyba, ir aplink save subūrė žymias lietuvių meno jėgas. Didžiojo karo metu Adomas Varnas gyveno Rusijoje, kur tarp daugelio kitų įvairių darbų nupiešė garsiusios savo saržus “Ant politikos laktų”. 1918 m. jis sugrįžo į Vilnių, o 1920 m. persikėlė

gyventi į Kauną. Čia suorganizavo Lietuvos meno Kūrėjų Draugiją ir buvo jos veiklus pirmininkas. 1922 — 1923 m. Prahoje prižiūrėjo pirmųjų Lietuvos pinigų, pagal jo pagimintus projektus spausdinimą.

Adomas Varnas yra plačiausio mąsto ir didžiųjų užsimojimų kūrėjas, dailininkas plastikas, per 30 metų sukūręs apie 40 įvairaus žanro paveikslų. Adomas Varnas yra nupiešęs daug mūsų žymiųjų veikėjų portretų, jie mūsų portretinėje tapyboje yra vieni iš geriausių. A. Varnas taip pat yra stiprus ir peizažistas, ypač ten, kur jis vaizduoja Lietuvos gamtą. Jis mėgsta kuo įvairiausia gamtą ir visais metų laikais. Pagaliau Adomas Varnas yra stipriai ir savotiškai pasireiškęs ir grafikoje.

Daugiau kai šešerius metus A. Varnas po visą Lietuvą keliaudamas rinko kryžius, kurių yra nu-fotografavęs daugiausia 500. Jų dalį būtent, 300, jis buvo padidinęs fotografijos būdu ir 1925 m. išstated Žemės ūkio ir pramonės parodoje Kaune ir 1925 m. Monzoje, tarptautinėje dekoratyvinio meno parodoje, kurioje jais svetimtaučiai nepaprastai susidomėjo ir plačiai apie juos spaudoje rašė. Dalį tų fotografijų jis išleido savo Lietuvos kryžių albume, kur jie taip pat į save atkreipė svetimtaučių, ypač prancūzų menininkų dėmesį. Tsb.

LOBIAI PO VYTAUTO DIDŽIOJO BAŽNYČIA KAUNE

Daugelis jau senai kalba, jog Kaune, po Vytauto Didžiojo bažnyčia, esą parislėpti dideli turtai. Išgirdę kalbas apie kaškokius nežinomus turtus, ieškojo jų rusai ir vokiečiai, bet atrasti negalėjo. Tikriausiai dar jų niekas neatradė. Nesidžiaugtų jei kas tokius lobius ir atrastų, nes savo ranka jų nepaimtų ir paėmęs nepasinaudotų, mat pinigai esą užkeikti.

Seni Kauno gyventojai apie turtus tuos taip pasakoja:

— Kartą eina Kaune, pro Vytauto bažnyčią, kaškokas ponas, žiūri bažnyčios pasienį sėdi ir snuduriuoja senas nuvargęs

Kodėl Prūsų Lietuviai Ištautėjo

MARAS — BAISUS VOKIEČIŲ TALKININKAS

Jokios vokiečių priemonės lietuviams suvokietinti nepadarė tiek žalos Prūsų Lietuvoje, kiek baisus maras, ištikęs tą kraštą prieš 227 metus, būtent, 1709 ir 1710 metais. Maro epidemija pasidarė baisus vokiečių talkininkas jų slinkime į Rytus. Jis nu-

žmogus. Prieina tas nežinomas ponas ir paklausia, bene žino kur yra Vytauto bažnyčios zakristijonas, o seniukas, kaip tik ir buvo tos bažnyčios zakristijonu. Šnektelėjo žodį kitą ir tas ponas prašo, kad zakristijonas atneštų kvortą degtinės. Už tą gerą žada ponas gerai atsimo-kėti. Nieko nelaukęs nuėjo senis zakristijonas ir atnešė ponui degtinės. Išgeria jiedu abudu degtinę ir kalbasi apie atsilyginimą. Zakristijonas nesisikundžia biednas esąs, o turis penkis dukteris, kurių neturis nė kuo rėdyti, nei joms kraičio duoti — be pinigų nerakur dėti dukterų. Liepia ponas pasiimti zakristijonui bažnyčios raktus ir eiti ten, kur ponas ves, ir daryti taip, kaip jam sakys.

Priėjo abudu prie Vytauto bažnyčios, duris atsisirakino ir įėjo vidun. Paėję kairėn pusėn bažnyčios, sustojo. Paėmęs skarelę, užrišo ponas zakristijono akis ir veda toliau. Veda kairėn, veda dešinėn. Veda aukštyn, veda vėl žemyn, bet nežinia kur. Taip geroką galą paveldžiojęs, atvedė zakristijoną į kažkokį požemį ir vėl atrišo skarelę nuo akių. Liepė uždegti žvakę pamatė esą siaurame ir ilggame požemyje, kurio sienose buvo daugybė nedidelių durelių. Atidarė ponas vienas dureles sienoje, išėmė auksinę monstranciją ir padavė ją zakristijonui. Paskui vėl užrišo zakristijonui akis skarele. Užrišęs akis ėmė iš kažkur semti auksinius pinigus ir pilti zakristijonui į visus kišenių. Kai pripylė visus jo kišenių sklindina pilnus auksinių ir pasakė: “Dabar tų pinigų užteks tau ir tavo dukterims, bet žiūrėk, nebūk kvailas, staiga su tais pinigais nepasirodyk ir nepasakok, nes nē tik tų pinigų neteksi, bet pats įkliūsi ir mane įkliūdysi.” Gavęs iš zakristijono tvirtą pažadą tylėti, išvedė jį iš tų požemių į bažnyčią. Bažnyčioje tas ponas vėl atrišo jo skarelę nuo akių ir paleido, o pats nuėjo savo keliais.

Paskui negreit kada sužinojo valdžia, kaip tas senasis zakristijonas pralobė ir suėmė jį. Tačiau jo pinigų jau mažą berado ir tų pačių neatmetė. Liepė senį, kad jis juos nvestų į tuos bažnyčios slaptus požemius, kur yra daugiau aukso, bet žmogelis to padaryti negalėjo, nes ir pats nežinojo kur yra.

varė dešimtis tūkstančių lietuvių į kapus ir paren-gė gerą dirvą Prūsijos karaliaus Fridricho Viliaus I planams kolonizuoti lietuvių gyvenamas Rytprūsių žemes vokiečiais.

Anais laikais Rytprūsiai buvo bemaž ištisai lietuvių apgyventi. Net patys vokiečiai Prūsų Lietuvą tada vadindavo “Preussisch-Litauen”. Prūsų hercogas Albrechtas nebūtų radęs reikalo įsteigti prie Karaliaučiaus universiteto lietuviškus įvairių mokslų skyrius, lietuviškas mokyklas, kad nebūtų leidęs lietuvių kalba šv. raštą ir kitas dvasiško turinio knygas, jei Prūsų Lietuva nebūtų buvusi lietuviška. Tai pripažįsta ir anų laikų vokiečiai rašytojai. Jie pažymi, kad Isrutės apskrityje beveik visi gyventojai tais laikais buvo lietuviai. Šiame krašte lietuvių kalbą vartojo dauguma gyventojų iki pereinamojo šimtmečio pabaigos. Ir jei ne baisusis maras 1709—1710 metais, vokiečiams nebūtų taip greitai pasisekę nutautinti lietuvius Prūsų Lietuvoje. Per maro epidemiją visuose Rytprūsioose išmirė apie 11.000 ūkių, kurių 9.600 buvo lietuvių gyvenamose vietose. Isrutės apskr. išmirė 4.620 ūkių, Ragainės — 1.613, Tilžės — 1.307, Klaipėdos — 871, Labgavos — 386, kitose vietose — 204 ūkiai. Skaitant kiekvienam ūkyje vidutiniškai po 5 žmones išėina, kad lietuviai per baisųjį marą neteko apie 45.000 žmonių, daugumoje ūkininkų.

Marui praėjus prasidėjo Prūsų Lietuvos kolonizavimas vokiečiais. Vokietijos vyriausybė pradėjo traukti iš Vokietijos gilumos kolonistus ir kurdinti juos išmirusiuose ūkiuose. Pirmieji kolonistai buvo atgabenti dar 1710 metais, bet dauguma jų išmirė, kadangi maras dar nebuvo praėjęs. Tačiau visai naujai atgabenti kolonistų pulkai kūrėsi išmirusiuose lietuvių ūkiuose ir tuo būdu sustiprino vokiškąjį gaivalą šiame lietuviškame krašte. Jau 1711 metais kolonistai buvo įkurdinti 4.240 ūkių.

Prūsų lietuvių kolonizacija buvo tęsiama iki 1732 metų, kada čia atėjo žinomieji zalcburgiečiai, iš viso apie 10.000 žmonių. Ap-skaiciuojama, kad per tą laiką Prūsų Lietuvoje buvo apgyvendinta apie 26.000 vokiečių. Turint galvoje, kad anais laikais Prūsų Lietuvoje buvo iš viso 172.000 gyventojų, išėina, kad atplūdusieji kolonistai sudarė nedidelį gyventojų nuošimtį. Tačiau šios sėklos užteko, kad padaryti pradžią smarkesniai Prūsų Lietuvos vokietinimui. Taigi, jeigu ne baisusis vokiečių talkininkas — maras, šiandien, be abejo, Prūsų Lietuva būtų daug lietuviškesnė, negu kad dabar yra. Tsb.

SKAITYK - RASI UŽSLĖPTĄ TURTĄ

Ką tik dabar “Darbininkas” išleido iš spaudos amžinos atminties garsaus misijonieriaus Tėvo V. Kulikausko, MIC. parašytą knygutę — SKAITYK - RASI UŽSLĖPTĄ TURTĄ. Ši knygutė yra neįkainuojamos vertės. Joje yra nurodyta kokią didelę naudą žmogus turi iš klausymo šv. Mišių ir kaip jų reikia klausyti. Ji yra nedidelio formato — 48 pusl. Kaina 20c.

Keliolika tūkstančių šios knygutės buvome išsiuntinėję katalikų šeimoms. Daugelis prisiuntė ne po 20c., bet po \$1.00 ir parašė gražiausius padėkos laiškus.

Štai ką garsus misijonierius rašo apie šią knygutę:

NEPAPRASTA KNYGELĖ!

Per visą savo gyvenimą ieškojau, bet niekur nebuvau užtikęs tokio aiškaus išdėstymo apie šv. Mišių auką, kaip kun. V. Kulikausko, M.I.C. knygelėje “Skaityk — rasi užslėptą turtą”. Tą knygelę perskaičiau per 20 minučių, bet tuo trumpu laiku suradau užslėptą turtą, kokio nebuvau radęs net storiausiose knygose. Tai tik šventas žmogus gali taip parašyti. Dėl to visiems, o visiems, patariu tą knygelę įsigyti ir ją šimtus sykų skaityti, o jeigu ją kitam perleisi, tai vėl parsisauk naują. Tą knygutę gali naudotis namie ir bažnyčioje. Tos knygutės kaina turėtų būti beribė, o ne 20 centų, nes skaitytojas suranda turtą, kurio jokiais pinigais neįpirksi.

Kun. J. Bružikas, S. J.

Kas norite įsigyti šitų knygutų kreipkitės:

“DARBININKO” KNYGYNAS,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass

Iš Musų Veikimo Centro

IEIGOS LAPKRIČIO MĖNESYJE

Federacijos 3 skyrius, Boston, Mass., Vilniaus našlaičiams — \$40.00; dr. jų mokesniai — \$8.00.

Federacijos 52 skyrius, Lawrence, Mass., draugijų mokesčiai — \$6.00.

Federacijos skyrius, Norwood, Mass., Vilniaus našlaičiams — \$15.19; dr. jų mokesčiai — \$11.00.

Federacijos apskritys, Pittsburgh, Pa., Vilniaus pasai ir ženkleliai. \$16.90.

SIO MĖNESIO RŪPESČIAI

Praėjusio mėnesio laiške buvo prašyta skyrių ir apskričių valdybų būtinai sušaukti metinius susirinkimus, perrinkti valdybas ir jų vardus ir pilnus adresus prisiųsti į Centro raštinę. Kol kas dar nedaug iš kur gauta pranešimai apie metinius susirinkimus. Prašome į šį centro pageidavimą atkreipti savo rimto dėmesio.

Taip pat prašome kreiptis į vietines draugijas ir kviesti jas stoti į lietuvių katalikų bendrąjį frontą — A. L. R. K. Federaciją. Šiam darbui sausio mėnesis yra gana patogus.

PROTESTUOKIME

Reiktų, kad skyriai ir apskričiai šiomis dienomis išneštų atitinkamas protesto rezoliucijas, reikiant pasipiktinimo Ispanijos radikalų nežmoniškų katalikų persekiojimu. Kaip žinoma, radikalai žudo kunigus, vienuolius ir šiaip katalikų veikėjus, taip pat degina ir griauja bažnyčias, mokyklas ir kitas katalikų įstaigas.

Vilniuje lenkai uždarė lietuvių organizacijas ir visą eilę kultūrinių įstaigų. Taip pat laikraščius. Dėl to mes negalime tylėti. Rengime masinius susirinkimus ir išneškime griežtus protestus. Pasirūpinkime daugiau dirbti

Vilniaus vadavimo reikalams ir duosniau aukoti.

KONFERENCIJOS

Federacijos apskričiai yra raginami šią žiemą ar pavasarį surengti lietuvių katalikų konferenciją (seimelį) ir joje apsvastyti aktualiausius dienos klausimus. Konferencijoms referatai galėtų būti šiais klausimais: 1. Katalikiško fronto stiprinimas; 2. Socialinio teisingumo vykdymas geriausia priemonė kovai su komunizmu pavojum; 3. Organizacijų stiprinimas ir katalikiškos spaudos platinimas. Šiuos klausimus paduodame tik pavyzdžiui. Konferencijų rengėjai, be abejonės, ras kokių dalykus paduoti svarstyti.

VISUOMENIŠKI KURSAI

Jau laikas nors kartą rimtai susirūpinti visuomeniškų kursų steigimu bent didesniose lietuvių kolonijose. Tuo reikalu turi rūpintis apskričiai ir skyriai. Šiomet kursuose reiktų dėstyti socialinius, ekonominius (o gal ir politinius) klausimus. Pasikaitoms pagrindą reikia imti iš popiežių enciklikų "Rerum Novarum" ir "Quadragesimo Anno". Nebūt pro šalį, jei kursuose ir Lietuvos istorija, literatūra ir mūsų tautos aktualieji reikalai būtų dėstomi.

VASARIO 16 DIENA

Vasario šešioliktoji — tai Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Kaip kitais metais, taip ir šiemet Federacijos apskričiai ir skyriai turi pasirūpinti, kad kuoiškilmingiau sia paminėti šią didelę mūsų tautos šventę. Tikrai būtų nepatrijotiška ir net negražu, jei kuri lietuvių kolonija tos šventės nepaminėtų. Federacijos skyriai turi žiūrėti, kad visur tie paminėjimai įvyktų. Kur bus patogus Vasario

16 d. paminėjimuose rinkti aukas, jas reikia skirti persekiojamųjų Vilniaus krašto lietuvių reikalams, nes dabar pašalpa jiems yra būtinai reikalinga. Ši syki patariame rinkti aukas, o ne vien tik platinti Vilniaus pasus ir ženklelius.

Surinktas aukas reikia siųsti Federacijos centrui, kuris jas pasiųs į Vilnių.

MOKESČIAI IR AUKOS

1936 m. gruodžio mėnesyje gauta šios pinigų sumos:

Gerb. kun. J. J. Šlikas, Federacijos stipendininkas gražino skolos — \$100.00.

Federacijos apskritys, Brooklyn, N. Y., Vilniaus reikalams — \$10.00.

Federacijos skyrius, Sheboygan, Wisc., draugijų mokesčiai — \$4.00.

Federacijos 3 skyrius, So. Boston, Mass., draugijų mokesčiai — \$1.00.

Leonardas Šimutis, A. L. R. K. F. Sekretorius.

Mme Helen Coyimzogu iš Atėnų, Graikijos, kuri šiomis dienomis susitaikė be teismo su Samuel Insull iš Chicago. Ji reikalauja iš Samuel Insull atlyginimo už patarnavimus ir išlaikymą, kada jis buvo pabėgęs iš Jung. Valstybių ir slapstėsi nuo teismo Graikijoje 1933 ir 1934 metais. Mme Coyimzogu atvyko iš Graikijos į Chicago. Jos advokatas susitaikė su Insull advokatais kada jie pažadėjo užmokėti \$4,500.00 už patarnavimus ir išlaikymą.

Rytinių Valstybių Žinios

MASPETH, L. I., N. Y.

NAUJI DRABUŽIAI

Sekmadienį sausio 10 d. per pirmas mišias kleb. kun. J. Balkūnas pranešė parapijiečiams, kad jau yra užsakyti ir parvešti nauji bažnytiniai drabužiai, arnotas, dalmatikos, kapa ir velianas visos sėtas, kurie buvo išdėstyti svetainėje, kad visi galėtų pamatyti. Klebonas prašė visus po kiekvienų mišių eiti į svetainę ir apžiūrėti drabužius ir kas gali pavieniai ar susidėję nors dalimis tuos gražius drabužius parapijai nupirkti, kurie kainuoja \$2200.

Po kiekvienų mišių ir per visą dieną, daug žmonių atsilankė apžiūrėti naujų drabužių. Visiems labai patiko.

Po piet Rožančiaus draugija turėjo metinį susirinkimą, kuriame dalyvavo ir kleb. kun. J. Balkūnas. Jis perstatė dr. jai apie naujų drabužių reikalingumą. Draugija vienbalsiai nutarė paaukuoti \$600, ir tuojaus po susirinkimo klebonui įteikė \$200. ir \$400, pažadėjo vėliau atiduoti.

Kaip girdėjau, kad ir kitos draugijos žada pasiekti Rožančiaus draugijos pavyzdį. Taipgi nemažai pavienių ir šeimynų žada prisidėti, kad tokiu būdu nereikėtų iš parapijos išd. mokėti.

Maspeth'o parapija yra viena iš pavyzdgingiausių, o žmonės iš geriausių, nes ką klebonas pasiryžta daryti ar statyti, tai žmonės bei parapijiečiai klebono pasiryžimus paremia savo darbais ir gausiomis aukomis. Užtat Maspeth'iečiams viskas puikiai sekasi, kad jie išvien su savo vadais darbuojasi.

Svečias.

NEW BRITAIN, CONN.

Gruodžio 20 d., 1936 m. šv. Andriejaus lietuvių parapijoje įvyko LDS. Conn. apskričio suvažiavimas. 8 val. ryte lietuvių par. bažnyčioje įvyko šv. mišios už mirusius LDS. narius.

Sesijos prasidėjo 2 val. po pietų. Atidarė apskričio pirmininkas p. Jonas Mončiūnas. Jis sveikino suvažiavusius atstovus ir svečius ir kvietė į darbą. Kleb. kun. A. Vaškėlis sukalbėjo atidarymo malda, ir sveikino lietuvių katalikus veikėjus ir visus narius; ragino darbuotis darbininkų gerojei ir eiti Kristaus mokslo keliu. Po to kalbėjo seniausios LDS. narys, pp. A. Mašiotas, Morkūnas, Rumskis, Šrupša, Mazalas ir kiti.

Sekretorė, p. B. Micunienė išsiskaitė kuopų atstovus. Dalyvavo iš 4 kuopų: New Britain, Hartford, New Haven ir Waterbury. Iš Bridgeport nepasirodė. Vice - pirmininkas Rumskis prisegiojo ženklelius.

Sesijoms vesti išrinkta apskričio valdyba. Valdyba išdavė raportus. Iš raportų paaiškėjo, kad apskritis turi Lietuvos Pasakolos Boną, kurį atnaujino 10 metų. Pereitą vasarą surengta trijų apskričių gegužinė davė pelno kiekvienam apskričiai po \$45.00 su centais. Dabar apskritis turi savo išde \$92.10 nepriskaitant bonų.

Kostas Tamošiūnas, apskričio išdininkas pranešė, kad apskričio pinigai yra padėti Hartfordo bankoje apskričio vardu ir jų globėjais yra Veronika Petrukevičienė ir Antanas Mazalas.

Kuopų Raportai —

Iš visų kuopų paaiškėjo, kad jos veikė pagal išgailės, kiek leido aplinkybės LDS. organizacijos gerovei. Gegužinės komisija iš-

davė raportą ir dėkojo chorams ir jų vadams už dalyvavimą programoje. Apskrities komisijos raportą užgyrė ir nuo savęs pareiškė padėką Gerb. Klebonams ir chorams.

Antanas Mazalas ir Bernotas pranešė, kad nuo p. Cibilskienės neatgavo apskričio pinigų. Palikta tai pačiai komisijai darbuotis.

Jauna moksleivė, p. Pečiukonytė prisiuntė Conn. LDS. apskričiai padėką už dovaną \$5.00, kuriuos jai įteikė kada ji laimėjo Hartfordo mokyklų mokinių "spelling" konteste. P-lė Pečiukonytė pasižadėjo išrašyti į LDS. organizaciją, kaip tik užbaigs mokyklą.

Ponai R. Mončiūnienė, apskričio pirmininko žmona, dėkoja apskričiai už prisiųstą telegramą kada ji sirgo ir gulėjo ligoninėje.

New Haven parapija šiais metais minės savo 25 m. gyvavimo sukaktuves. Kleb. kun. M. Pankus prašė, kad apskritis tame minėjime dalyvautų ir prisidėtų. Apskritis skyrė \$5.00.

Daug kitų svarbių nutarimų padaryta. Kitas suvažiavimas įvyks Waterbury ar Bridgeporte.

Valdyba 1937 m. liko išrinkta iš šių asmenų: pirmininkas Jonas Mončiūnas; vice-pirm. T. Rumskis; rašt. B. Micunienė; išdininkas K. Tamošiūnas; išdo globėjai — A. Mazalas ir P. V. Petrukevičienė.

Suvažiavimas užbaigtas malda.

Ponai Micunai pakvietė visus atstovus vakarieniautų, kurią paruošė pp. Micunai ir kiti LDS. 36 kp. nariai. Suvažiavimas ir vakarienė užsibaigė pakilusioje nuotaikoje. Visi pasižadėjo dar uoliau pasidaruoti LDS. organizacijos, Bažnyčios ir visos išeivijos gerovei. A. J. M.

HARTFORD, CONN.

LIETUVIAI HARTFORD HIGH

Šiomis dienomis Hartford High Basketball ratelyje pasižymėjo lietuvis Kazlauskas. Jisai kito lietuvių Klimo vietą užėmė ir puikiai pasirodė. Gražios lietuviškos pavardės ir gražiai pasirodo.

LANKĖSI

Šiomis dienomis Hartforde lankėsi kun. dr. Ražaitis, kuris prieš Kalėdas skelbė Hartforde dviejų savačių misijas. Pas mus buvo kiek gerklės susirgęs, bet dabar yra jau išsiveikęs. Džiaugiamės tuomis kun. Ražaitis dar turi daug darbo mūsų išeivijoje.

ATVAŽIUOJA KATKAUSKAITĖ

Neužilgo (kaip jau seniau garsinome) sausio 19, antradienio vakarą, Ona Katkauskaitė atvyksta iš New Yorko su Lawrence Tibbet, Lily Pons ir Charles Kullmann į Hartfordą, ir Bushnell Memorial dalyvaus Rigoletto'os operos rolėse. Teko girdė-

ti, kad tikėtai senai išparduoti. Tik, rodos, patys brangiausiai tikėtai dar neišparduoti. Linkime mūsų lietuvaitei gražiai kaip visuomet pasirodyti ir dar aukščiau prasimušti operos padangėse. Jau jai kaip matyti tenka dalyvauti su garsiausiomis pasaulio muzikos jėgomis... o kurią dieną gali ji pati, kaip anie, žibėti pačiose viršūnėse. Tai visi lietuvių jai linki.

CLC SUKAKTUVINIAI ŠOKIAI

Pereitą šeštadienio vakarą lietuviai ir lietuvaitešės iš visos Connecticut Valstybės gausiai susirinko į mūsų švč. Trejybės par. salę pašokti ir kartu paminėti penkių savo draugų (CLC arba Conn. Lithuanian Catholics) metų sukaktuves. Tai rinktinis jaunimas ir tegalime juo mi džiaugtis. Buvo iki 200, o gal daugiau. Art. BuBrow's orkestras linksmiai, gražiai grojo amerikoniškus ir lietuviškus šokių. Visi bei visos turėjo linksma laiką. Mūsų jaunimas, kad ir iš kitų miestų, pradeda susipažinti ir draugiškiau atsinešti vieni į kitus. Pranas Pakėnas savo lietuviškos orkestros vadovas ir lietuviškos radio valandos iniciatorius, dainavo tarpais kas gražiai pajavairino visą muzikos programą.

Sekantieji buvo šokių komisijai: Leonas Mašiotas, pirm.; Ona Kasevičiūtė, Vincas Kripas, Edvardas Kasmonaitis, Edvardas Mončiūnas, Matas Kripas ir Jonas Kasmonaitis. Jie atliko savo pareigas puikiai.

CLC jau penkti metai kaip gyvuoja ir dabar pradeda rimčiau veikti. Sausio 15 dieną jie pradeda leisti anglų ir lietuvių kalbomis savo laikraštuką (keturis sykius į metus) CLC Chronicle. Lauksime pirmo numerio.

MOTERŲ AUXILIARY POSTO INSTALACIJA

Tai įvyko tą patį sekmadienį. Hartfordo Moterų Auxiliary Valdybos sąstas: pirmininkė — Barбора Šaukienė; Senior vice-pirmininkė — Rožė Giedraitienė; Junior vice-pirmininkė — Kotrina Žalnieraitienė; kasininkė — Ona Sekienė; raštininkė — Amelija Hoyt; finansų raštininkė — Marė Jurienė; dienos aficerė — Marė Suškienė; Trustees — Marcelė Kurtinaitienė, Agnė Gižienė; Color bearers — Ona Dzikiene, Madeline Urbonienė; kapelionienė — Paulina Ambrašienė. Matyti moterų valdyba ne kiek nemenkesnė už vyrų. Instalacijos vedėjas buvo Amerikos Moterų Auxiliary komanderka,

K. Norkūnienė iš New Britain. Josios pagalbininkė buvo Waterbury Moterų Auxiliary pirmininkė Bružienė ir gelbėjo p-nia Nevulienė iš New Britain. Visas Moterų Auxiliary buvo iš Waterbury.

Reikia pasveikinti ex-kareivius lietuvius ir jų moteris, kurie taip rimtai ir šauniai pradėjo Naujuosius metus. Lai būna pavyzdys visiems lietuviams jungtis vienybė ir veikti smarkiai savųjų ir draugijų naudai.

Teko apsilankyti LaSalette Kolegijoje, kur kolegijos viršininkas Dr. Mykolas Cibulskis ir mokslo prefektas dr. Lutkus sun-kiai dirba. Stato naują auditoriją susirinkimams, teatrą ir tt. Kalbant apie teatrą tai LaSalette turi savo teatro gildą, kurios pirmininku yra kunigas Lutkus. Viena lietuvaite irgi priklauso prie tos gildos. Malonu pastebėti kaip pas svetimtaučius LaSalette'us lietuviai taip aukštai iškilę, kad net valdo pačią kolegiją ir išlaiko aukštą pareigą. Ten yra nemažai lietuvių Broliukų, kurie Kolegijai begalo naudingi. Kunigas Abromaitis gyvena Bloomfield ir dabar užėmė laikinai kunigo Ražaitis vietą pas kunigą Kazlauską, šv. Jurgio parapijoje, Bridgeporte.

LaSalette'ai kunigai lietuviai Broliukai gauna lietuviškus laikraščius ir juos skaito. Negalima užtylėti ir jų lietuvišką svetingumą. Kunigas dr. Ražaitis (svečias iš Lietuvos, kuris dabar Amerikoje skelbia misijas) mokinosi kartu su LaSalette'iečiais kunigais dr. Cibulskiu, Lutkum ir Riddle, Romoje.

KUN. D-RO M. RAŽAIČIO MISIJŲ KELIONĖ

Vasario m. 14 — 21
5 Highfield Rd.
Worcester, Mass.
Vasario m. 22 — 28,
105 Main St.
Athol, Mass.
Kovo 1 d. — 14,
64 Church St.
Pittston, Pa.
Kovo m. 15 d. — 21,
258 Zerbey ave.
Kingston, Pa.
Kovo m. 22 d. — 28,
19 Dennison St.
Luzerne, Pa.
Balandžio m. 12 d. — 18,
119 Tempel St.
Nashua, N. H.
Nuolatinis laiškas adresas: Rev. Dr. M. Ražaitis
Marianapolis College
Thompson, Conn.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

BROCKERT'S ALE

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei nori atsigerti skanaus alaus ar ale, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Dabar galima gauti Brockert's ne vien iš krano, bet ir buteliuose.

Brockert's ALE

Telefonas
Worcester, 5-4334

81 Lafayette St.,
Worcester, Mass.

BOSTONO APIELINKES BROCKERT'S ir CREMO ALAUS Pardavėjas ir Distributorius CHARLES WAYSHVILLE, pristato alų baliams, restoranams ir aludėms. Šaukite: Ded. 1731.